

Donum Felix

Školní vzdělávací program pro Pedagogické lyceum

**Cesta demokratického vzdělávání -
důvěrou ke svobodě a odpovědnosti**

Základní škola a Střední škola Donum Felix, s. r. o.

Obsah

Identifikační údaje	4
Název ŠVP SŠ	4
Údaje o škole	4
Zřizovatel	4
Kód a název oboru vzdělávání	4
Stupeň poskytovaného vzdělávání	4
Délka a forma vzdělávání	5
Odborné zaměření	5
Platnost dokumentu	5
Vymezení pojmů	6
Profil absolventa	8
Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
Celková koncepce vzdělávání	10
Východiska pro ŠVP	10
Vývoj společnosti	10
Vývoj v pedagogice	11
Potřeby	12
Základní hodnoty školy	13
Poslání školy	14
Vize směřování školy	14
Předpoklady	14
Cíle vzdělávání	15
Hlavní určující cíl	15
Další určující cíle	16
Kompetence	19
Klíčové kompetence	19
Odborné kompetence (OK)	23
Výuka	25
Organizace výuky	25
Praktické vyučování a externí vzdělávací aktivity	25
Vzdělávací strategie pro realizaci klíčových kompetencí	26
Bezpečné a respektující prostředí založené na důvěře	26
Autonomie	27
Individualizovaná a asynchronní výuka	28
Přijímání žáků	31
Maturitní zkouška	31
Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	32

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	34
Pravidla pro hodnocení žáků	34
Způsoby hodnocení	34
Kritéria hodnocení	36
Postupy hodnocení	36
Učební plán a rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	37
Začlenění průřezových témat	39
Učební osnovy	41
Přehled předmětů a rozvoje klíčových kompetencí	42
Přehled vzdělávacích oblastí pro jednotlivé předměty podle RVP	43
Předměty	44
Já a svět (JaS)	44
Pojetí, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu	44
Průřezová témata	44
Předpokládané výsledky podle vzdělávacích oblastí	45
Jazykové vzdělávání a komunikace	45
Přírodovědné vzdělávání	53
Matematické vzdělávání	58
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	65
Ekonomické vzdělávání	69
Odborné vzdělávání pedagogicko-psychologické	71
Společenskovední vzdělávání a humanitní studia	80
Pohyb, umění, kultura (PUK)	90
Pojetí, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu	90
Průřezová témata	90
Předpokládané výsledky podle vzdělávacích oblastí	90
Vzdělávání pro zdraví	90
Estetické vzdělávání	93
Divadelní cesta (dramatická výchova)	97
Relaxace, aktivity, praxe (RAP)	101
Pojetí, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu	101
Materiální a personální zajištění výuky	105
Charakteristika pedagogického sboru	105
Dlouhodobé projekty	105
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	105
Vybavení školy	106

Podle mého názoru jde o velmi progresivně (ale s ohledem na současné možnosti chápání role a funkce kultivace osobnosti) formulovaný vzdělávací program školy, který se nevznáší v idealizovaných výšínách, ale je řádně zdůvodněn a ukotven ve skutečném světě okolo nás na základě perspektivní hodnotové orientace vycházející z důvěry v pozitivní rozvoj společnosti s respektem k poznaným přírodním zákonitostem životního prostředí. Výrazným kladem tohoto ŠVP je jeho praktická uskutečnitelnost s výrazným důrazem na postupné proměny lidského myšlení a chápání vnějších i vnitřních souvislostí rozvoje i limitů pestrosti různých forem života.

Karel Rýdl, Pardubice, 27. srpna 2020

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP SŠ

Školní vzdělávací program pro Pedagogické lyceum
Cesta demokratického vzdělávání - důvěrou ke svobodě a odpovědnosti

1.2 Údaje o škole

název	Základní škola a Střední škola Donum Felix s. r. o.
adresa	Petra Bezruč 3087, 27201 Kladno
IČ	03466213
IZO	181069636
RED IZO	691008167
ředitel	Mgr. Jiří Bartoš
koordinátor	Mgr. Jiří Bartoš
kontakty	e-mail: info@donumfelix.cz webové stránky: www.donumfelix.cz

poradci pro tvorbu ŠVP	PhDr. Romana Lisnerová a Mgr. Luboš Lisner – celková koncepce a soulad s RVP prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc. – oponent
------------------------	---

autorský tým Donum Felix	odpovědná osoba: Ing. Vladimír Dobeš, M.Sc.
--------------------------	---

1.3 Zřizovatel

název	Základní škola a Střední škola Donum Felix s. r. o.
adresa	Petra Bezruč 3087, 27201 Kladno
zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze pod spisovou značkou C 231838 dne 7. 10. 2014	

1.4 Kód a název oboru vzdělávání

78-42-M/03 Pedagogické lyceum

1.5 Stupeň poskytovaného vzdělávání

Dosažený stupeň vzdělání:
- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- kvalifikační úroveň EQF 4

1.6 Délka a forma vzdělávání

Čtyřleté, denní/prezenční

1.7 Odborné zaměření

Dramatická výchova (Divadelní cesta) nebo Humanitní studia

1.8 Platnost dokumentu

od data
podpis ředitele

1. 9. 2020

Mgr. Jiří Bartoš

2 Vymezení pojmů

Cíle vzdělávání

Cíle vzdělávání uvedené v ŠVP vyjadřují rámec pro celkový vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáků. Zahrnují hodnoty a postoje, produktivní činnosti a praktické dovednosti, poznatky a porozumění. Míra naplnění cílů vzdělávání bude různá jak podle stupně vzdělání, tak podle schopností a dalších předpokladů žáků. Cíle vzdělávání jsou vyjádřeny na třech úrovních: jako obecné cíle středního vzdělávání (Delorsovy cíle), jako kompetence absolventa oboru vzdělání a jako cíle učení (výsledky vzdělávání) jednotlivých vzdělávacích oblastí (kurikulárních rámců). Cíle vzdělávání jsou specifikovány a individualizovány v dialogu studenta s pedagogem a dalšími účastníky vzdělávacího procesu. Kompetence absolventa a výukové cíle jsou vyjádřeny z pozice žáka.

Kompetence

Ohraničené struktury schopností a znalostí a s nimi související dovednosti, postoje a hodnotové orientace, které jsou předpokladem pro seberealizaci žáka a pro jeho kvalitní život. V ŠVP se kompetence formálně dělí na klíčové a odborné, ve skutečnosti však neexistují odděleně, prolínají se.

Klíčové kompetence představují soubor vzdělávacích cílů zahrnujících vědomosti, dovednosti, postoje a hodnoty, které jsou důležité pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a pracovní uplatnění. Jsou univerzálně použitelné v různých situacích. Ve výuce se neváží na konkrétní vyučovací předměty, lze je rozvíjet prostřednictvím všeobecného i odborného vzdělávání, v teoretickém i praktickém vyučování, ale i prostřednictvím různých dalších aktivit doplňujících výuku. Klíčové kompetence odborného vzdělávání se odvíjejí od Evropského referenčního rámce klíčových kompetencí pro celoživotní vzdělávání a navazují na klíčové kompetence RVP ZV.

Odborné kompetence vyjadřují výchozí profesní profil absolventa oboru vzdělání. Tvoří je soubor odborných vědomostí, dovedností, postojů a hodnot potřebných pro výkon pracovních činností daného povolání nebo skupiny příbuzných povolání.

Kurikulum

Pod pojmem kurikulum se rozumí obsah veškeré zkušenosti, kterou žáci a pedagogové získávají ve škole a v činnostech ke škole se vztahujících, její plánování a hodnocení.

Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání je v ŠVP integrální součástí výstupů a je chápán jako prostředek k dosažení požadovaných kompetencí absolventa.

Vyučování

Vyučování je čas, kdy probíhá vzdělávací aktivita vymezená rozvrhem.

Práce

Cílevědomá komplexní lidská činnost, jejíž výsledky jsou závislé na objektivních podmínkách prostředí a na vlastnostech osobnosti. Práce má stejně jako hra a učení vliv na spokojenost a podporu sebehodnoty člověka.

Hra

Hra je forma učení, přirozený instinkt, skrze který poznáváme svět a kterým člověk rozvíjí své fyzické, intelektuální, emocionální a sociálních dovednosti.

Pedagogika

Pedagogika je věda, která zkoumá výchovné, vzdělávací a jiné procesy učení.

Výsledky vzdělávání

Výsledky vzdělávání zahrnují hodnoty a postoje, schopnost realizovat produktivní činnosti a uplatňovat praktické dovednosti, poznatky a porozumění, které studentovi zůstanou i po ukončení studia.

Konsent

Souhlas přijatý demokratickým hlasováním v rámci sociokracie. Konsent se liší od konsensu v tom, že nemusí jít o plné ztotožnění se s daným návrhem. Osoba, která v rámci demokratického hlasování uděluje svůj konsent - souhlas s návrhem - s ním souhlasí, protože už nemá lepší návrh, jak řešit daný problém, a respektuje potřeby ostatních.

Sociokracie

Způsob demokratického hlasování, při kterém se rozhodnutí nepřijímá vůlí většiny, ale konsentem, tedy dobrovolným souhlasem s návrhem, pro nějž v danou dobu nejde navrhnout alternativu, která by lépe vyhovovala potřebám organizace nebo skupiny, jež rozhodnutí přijímá.

3 Profil absolventa

Žák středního odborného vzdělávání oboru vzdělání 78-42-M/03 Pedagogické lyceum na Základní škole a Střední škole Donum Felix s. r. o. při svém studiu na střední škole (SŠ) získává a používá strategie a kompetence pro celoživotní učení. Připravuje se pro další studium a rozvíjení svých talentů a směřování podle své volby, ať již dále v oboru, či na jinak zaměřených školách terciárního vzdělávání. Osvojil si klíčové kompetence, které mu umožňují obstát v dynamickém a neustále se měnícím světě 21. století, a dovede optimálně využívat svůj potenciál a rozvíjet své talenty ve prospěch svého vlastního rozvoje (s ohledem na druhé) a ve prospěch rozvoje celé společnosti. Absolvent Pedagogického lycea je kvalifikován jako *asistent pedagoga* (§20 odst. 1 písm. e) zákona č. 379/2015 Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů) a *pedagog volného času* (§17 odst. 1 písm. e) zákona č. 379/2015 Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů).

Očekávané klíčové kompetence absolventa zahrnují kompetence k učení a k řešení problémů, komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, matematické kompetence, kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi a dále pak také odborné kompetence v oblasti demokratického vzdělávání a pedagogických a sociálních oborů, bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Absolvent umí jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje. Škola vytváří podmínky pro vytváření digitálních kompetencí a pro zkvalitňování jazykových znalostí žáků podle zájmu a schopností žáků. Studium na SŠ nabízí žákům možnost rozvíjení dalších kompetencí specifických pro demokratické vzdělávání.

Odborné vzdělávání na střední škole Donum Felix je postaveno na praxi, která je organicky propojena se životem základní školy a střední školy vycházející z konceptu demokratického vzdělávání postaveného na vnitřní motivaci. Absolventi proto mají nadstandardně umožněno vytvářet si praktické dovednosti se zaměřením na demokratické přístupy v oblasti komunikace a vzdělávání dětí i dospělých průběžně. Jsou pokročilí v oblasti sebepoznání, sebepřijetí a osobního rozvoje, mj. i proto přijímají své odpovědnosti sami a samozřejmě jako součást svého směřování, jsou autonomní a umí si vytvořit smysluplnou práci jako součást svého celoživotního osobnostního růstu a vzdělávání. Zároveň jsou zvyklí na spolupráci a na týmovou práci, ve které umí vedle sdílených cílů zohlednit potřeby ostatních a dosahovat konsentu prostřednictvím sociokratického rozhodování. Studium umožňuje absolventům rozvíjet kompetence v oblasti sebeřízení a v oblasti vytváření prostoru pro sebeřízené vzdělávání ostatních. Absolventi jsou přirozeně motivováni pro pedagogickou práci s dětmi i dospělými. Žák SŠ Donum Felix má podmínky pro hlubší sebepoznání a objevení svých přirozených směřování a talentů, možnost se v těchto oblastech nadstandardně rozvíjet, být

inspirací pro ostatní a vytvářet prostor pro efektivní učení ve smyslu porozumění životnímu prostředí a vlastních rozvojových možností jedince v rámci společenských vztahů.

Studium je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Absolvent se může ucházet o studium v navazujících studijních vzdělávacích programech na vyšších odborných školách nebo vysokých školách, je připraven dále rozvíjet své znalosti v rámci celoživotního učení.

4 Charakteristika školního vzdělávacího programu

4.1 Celková koncepce vzdělávání

Střední škola byla otevřena v roce 2020 s vizí vytvoření modelové demokratické školy, která organicky propojuje základní a střední školu a umožňuje věkové míchání a vzájemné učení. Tento koncept vyžaduje, aby se měli žáci možnost vzájemně poznat, a optimální kapacita střední školy je proto kolem 40 žáků na denním studiu.

Nabídka vzdělávání je určena všem motivovaným žákům, kteří jsou připraveni přijmout plnou odpovědnost za své vzdělávání. Škola vychází vstříc potřebám nadaných žáků i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami formou inkluzivního vzdělávání. Školní vzdělávací program vychází ze vzdělávací koncepce demokratické školy a z možnosti propojení vybraných vzdělávacích aktivit základní a střední školy, kdy se mohou žáci podílet na vzdělávání žáků základní školy, a realizovat tak organicky základ své pedagogické praxe.

4.1.1 Východiska pro ŠVP

4.1.1.1 Vývoj společnosti

Žijeme v době bezprecedentně rychlých technologických, hospodářských, sociálních, kulturních, ale i environmentálních změn a lze předpokládat, že tempo těchto změn se bude i nadále zvyšovat. Tyto hluboké transformace bývají často spojovány s tzv. čtvrtou průmyslovou revolucí. Mění se soubory dovedností, formy komunikace, ale i vztahování se k sobě i k druhým či formy spolupráce, jež jsou potřebné pro kvalitní a smysluplný život.

V dynamicky se měnícím světě vidíme tři základní okruhy výzev, které považujeme současně i za hlavní východiska ŠVP:

- Vztah člověka sama k sobě, sebepřijetí a osobnostní rozvoj, převzetí plné odpovědnosti za svůj život, za své pocity a potřeby i důsledky svých činů.
- Vztahy s druhými lidmi, schopnost empatie, přijetí a nenásilné komunikace současně se schopností vymezování hranic a dosahování konsentu, schopnost efektivní spolupráce a seberealizace v dynamicky se měnícím fyzickém i sociálním prostředí.
- Vztah k životnímu prostředí, uvědomění si bezprecedentního rozsahu výzev, kterým musíme čelit z hlediska dynamicky se měnících environmentálních problémů, a vědomí propojení těchto výzev se způsobem našeho života.

Ve světě práce lze tato východiska dále ilustrovat následujícími trendy, které dnes směřují od dříve efektivních strategií:

- k vlastní iniciativě při vytváření a specifikaci práce,
- k dovednostem založeným na optimálním rozvíjení unikátních talentů,
- k flexibilitě,
- k autonomii a přijetí osobní odpovědnosti a iniciativy,
- k smysluplnosti a vnitřní motivaci,
- k sebeřízení,
- k integraci práce, učení a hry,
- k neformálním systémům,
- ke zkracování a integraci cyklů výroby a spotřeby,
- k virtualitě,
- k otevřené komunikaci a spolupráci založené na důvěře,
- k důležitosti sociálních dovedností,
- k důležitosti kvalitních vztahů,
- k práci jako radosti a součásti vnitřního štěstí.

4.1.1.2 Vývoj v pedagogice

S výše zmíněnými dynamickými proměnami světa se neméně rychle mění i vzdělávací potřeby a formy efektivního učení a vzdělávání.

Vývoj v pedagogice v posledních 100 letech je znázorněn schematicky a pro přehlednost zjednodušeně v tabulce 1. V oblasti teorií učení reagují na dnešní rychle se měnící svět konektivismus a humanistická (personalistická) teorie vzdělávání. Tyto nové teorie vycházejí z konstruktivismu, který je i východiskem RVP, a reflektují nové tendence vzdělávání. Zatímco konektivismus reaguje na potřebu propojení v digitálním věku, humanistická teorie vzdělávání se zabývá naplňováním humanistického potenciálu člověka v postmoderní době a je hlavním východiskem ŠVP.

Teorie učení	Behaviorismus	Kognitivismus	Konstruktivismus	Konektivismus (propojení v síti)	Humanistická teorie vzdělávání
Princip	černá skříňka – zkoumá se jen vnější chování	strukturované programovatelné poznávání	individuální poznávání založené na sociálním principu	chápaní informačních struktur v síti	východiskem jsou univerzální lidské potřeby
Proč?	metoda cukru a biče	řízené poznávání navazující na předchozí znalosti	osobní nasazení, sociální a kulturní prostředí, aktivizace	různorodost sítě umožňuje najít pro sebe nejvhodnější cestu	spojení se sebou umožňuje najít a rozvíjet své talenty, východiskem je vnitřní motivace
Funkce paměti	opakovaná zkušenost	kódování, ukládání, vybavení	znalosti dynamicky konstruovány na základě předchozích	znalosti konstruovány na základě dynamicky se měnící sítě	znalosti konstruovány na základě vnitřních vzdělávacích potřeb
Jak?	podnět, reakce	definování cílů podle osnov, plnění plánu, ověřování	vlastní zájem, osobní kontakt s lidmi	aktivní účast v síti	hlubší porozumění sobě sama
Metoda	plnění úkolu (dril)	učení zpaměti, procvičování, zkoušení	řešení problémových úloh	komplexní přístup využívající rozličné zdroje	sebeřízení
Zdroje			Piaget, Vygotsky, Brown, Lave, Collins, Newman, Rogoff	Siemens, Stephen Downes	Maslow, Rogers, Neil, Grey, Lewin

Tabulka 1: Pedagogická východiska ŠVP jsou zvýrazněna barevně ve schematicém znázornění vývoje v pedagogice v posledních 100 letech. ¹

V oblasti pedagogické práce vidíme rostoucí poptávku po odbornících, kteří budou schopni podporovat a rozvíjet demokratické způsoby vzdělávání, a zaměřujeme se na tento segment pracovního trhu.

4.1.1.3 Potřeby

Zatímco základní lidské potřeby (obrázek č. 1) jsou konstantou mezi východisky ŠVP, rychlé změny v dnešním propojeném a komplexním světě mají vliv i na vzdělávací potřeby žáků a na strategie pro jejich naplňování.

¹ Upraveno podle Brdlička, B. Konektivismus - teorie vzdělávání v prostředí sociálních sítí, 2008; <https://spomocnik.rvp.cz/clanek/10357/KONEKTIVISMUS---TEORIE-VZDELAVANI-V-PROSTREDI-SOCIALNICH-SITI.html>

Obr. 1: Hierarchie lidských potřeb podle A. Maslowa²

Výzkumy Maslowovy pyramidy potřeb ukazují, že u dětí nemusí nutně být uspokojování vyšších potřeb předchozím naplněním nižších potřeb, ale jde často o současné prolínání naplňování potřeb ve smyslu hledání efektivní cesty vlastního rozvoje s minimální ztrátou času života. To otevírá prostor pro další poznání a při práci s potřebami v pedagogice. Vycházíme přitom z podrobného přehledu lidských potřeb tak, jak je definuje Marshall Rosenberg.³

Dále vycházíme z předpokladu, že lidské potřeby je možné uspokojovat způsobem, který lidem přinese prožitek naplnění, umožní jim rozvoj a využití vlastních talentů a nalezení svých rolí v dynamicky se měnících sítích a který zároveň v souladu s principy udržitelného rozvoje nebude zatěžovat životní prostředí nad jeho kapacitu.

Z výše uvedených trendů a obecných východisek vychází následující hodnoty, poslání, vize, předpoklady, vzdělávací cíle a strategie školy.

4.1.2 Základní hodnoty školy

- Důvěra
- Svoboda a odpovědnost
- Podpora autonomie učení
- Respekt k autonomii

² https://cs.wikipedia.org/wiki/Maslowova_pyramida

³ a) Marshall B. Rosenberg, nenásilná komunikace, Portál, 2008.

b) <https://www.nonviolentcommunication.com/learn-nonviolent-communication/nvc-education/>

Východiskem pro hodnoty Donum Felix je přesvědčení, že „svět je příznivý“ (důvěřujeme světu, že má smysl). Chceme rozvíjet pozitivní přístup k životu. Důvěra, jak ji chápeme, nutně ústí ve svobodu a v sebeřízení. Důvěra, že já i ostatní „jsou v pořádku“. Z toho vyplývá dovednost nebrat si věci osobně a respektovat autonomii a potřeby u sebe i u druhých. Tato důvěra dále otevírá cestu jednak k převzetí odpovědnosti za svůj život a za své vzdělávání, jednak k vzájemnosti a schopnosti efektivní týmové spolupráce.

4.1.3 Poslání školy

Poskytovat žákům střední vzdělávání cestou sebeřízeného učení založeného na důvěře a vnitřní motivaci.

4.1.4 Vize směřování školy

Cesta demokratického vzdělávání - důvěrou ke svobodě a odpovědnosti.

4.1.5 Předpoklady

Realizace poslání vychází v naší škole z následujících předpokladů:

- Učení je přirozené a děti i dospělí se ze své podstaty chtějí učit.
- Efektivní učení je založeno na vnitřní motivaci (pokud mi něco dává smysl, budu dělat i věci, které mne nebaví) a nejlépe probíhá v situacích reálného života.
- Vnitřní motivace je vlastní všem lidem; pokud byla narušena vlivy vnější motivace (tresty, odměny, pochvaly a jiné formy manipulace), může trvat dlouho, než se znovu obnoví.
- Všechny činnosti (včetně těch, které jsou zdrojem chyb), kterým se žák věnuje na základě vnitřní motivace, je možné považovat za učení.
- Nikoho nemohu nic naučit (na základě své jednostranné vůle), může se to naučit jedině sám a já mu v tom mohu pomoci.
- Za své učení je odpovědný žák, demokratická škola mu pro jeho učení vytváří základní podmínky: autonomii a svobodu, podnětné a inspirativní prostředí a podporu podle individuálních vzdělávacích potřeb.
- Žáci jsou kompetentní, aby se podle svých dispozic podíleli na rozhodování o chodu školy demokratickou cestou.
- Při poskytování vzdělávání je vhodné kombinovat principy osobního růstu a kolektivní inteligence, ve které je schopnost dojít k řešení s využitím inteligenčního potenciálu sítě důležitější než individuální kompetence.

4.1.6 Cíle vzdělávání

Koncepce středního vzdělávání vychází z celoživotně pojatého vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Záměrem (obecným cílem) vzdělávání je, aby byl žák připraven na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Chceme žákům umožnit bohatou a radostnou zkušenost z dospívání a seberozvoje.

Cílem vzdělávání je klíčovými kompetencemi vybavený a motivovaný jedinec, který dokáže optimálně využít svůj potenciál v dynamicky se měnícím světě s ohledem na druhé, ve prospěch svého vlastního rozvoje a ve prospěch rozvoje celé společnosti.

V RVP jsou cíle vzdělávání definovány ve formě čtyř cílů vzdělávání pro 21. století (tzv. Delorovy cíle vzdělávání), které představují i cíle demokratického vzdělávání. Cíle vzdělávání definované v RVP považujeme za velice důležité východisko pro ŠVP i pro rozhodování v rámci školní praxe, a proto je definujeme podrobněji a rozlišujeme jejich hierarchii. Cíle jsou formulovány z pozice žáka (dítěte) podle požadavků Zákona č. 561/2004 Sb. v pozdějších zněních, par. 2 a 3 a respektují přirozené formy poznávacích procesů – učení.

Usilujeme o naplňování následujících cílů vzdělávání, které žákům umožňují postupně rozvíjet klíčové kompetence a které poskytují základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

4.1.6.1 Hlavní určující cíl

I. Poznat a přijmout sám sebe, učit se být

Cílem vzdělávání je zde konkrétně:

- umožnit žákovi poznání a přijetí sebe sama, rozvíjení pozitivního vztahu k sobě, umožnit mu autentické sebevyjádření včetně projevení emocí;
- podpořit u žáků pozitivní přístup k životu a důvěru v sebe (ze které následně vyplývá i důvěra ke světu);
- umožnit žákovi, aby mohl objevovat a rozvíjet své unikátní životní směřování a aby je mohl odvíjet od svých talentů a silných stránek;
- umožnit žákovi, aby se projevoval jako svébytná a svobodná osobnost, uplatňoval svá práva a zároveň aby přijal odpovědnost za své jednání, za aktivní ochranu a rozvíjení svého fyzického, duševního i sociálního zdraví a za naplňování pravidel;
- umožnit žákovi prožívat obyčejné lidské štěstí a radost ze života.

Vzdělávání směřuje k:

- porozumění vlastní osobnosti a jejímu utváření;
- jednání v souladu s „vnitřním morálním kompasem“, se samostatným úsudkem a s plným přijetím osobní zodpovědnosti;
- rozvoji tělesných i duševních schopností a dovedností žáků;
- prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení;
- utváření adekvátního sebevědomí a aspirací žáků;
- utváření a kultivaci svobodného, kritického a nezávislého myšlení žáků, k rozvoji jejich úsudku a rozhodování;
- plnému přijetí odpovědnosti žáků za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a cítění;
- kultivaci vyjadřování emočního prožívání žáků, včetně prožívání a vnímání estetického;
- rozvoji kreativity a imaginace žáků;
- rozvoji volných vlastností žáků;
- rozvoji specifických schopností a nadání žáků.

4.1.6.2 Další určující cíle

II. Učit se rozvíjet emoční a sociální inteligenci a žít společně

Cílem vzdělávání je zde konkrétně:

- Podporovat u žáků rozvoj empatie a kvalitních vztahů k druhým lidem a umožnit jim prožít pocit sounáležitosti s ostatními lidmi (ve škole konkrétně s komunitou, ale podporovat i kvalitní vztahy v rodině a jinde).
- Podporovat žáky v toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, umožnit jim, aby se učili žít společně s ostatními lidmi.
- Podporovat u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy i neúspěchy vlastní i druhých, brát chybu i konflikt jako příležitost k učení.
- Modelovat žákům nenásilnou komunikaci (komunikaci, která je všestranná, otevřená, podporuje spolupráci a přitom nehodnotí a neobviňuje druhé). V komunikaci podporovat jasnost vyjádření a porozumění druhému.
- Podporovat u žáků rozvoj kvalitních vztahů k prostředí, ve kterém žijí (pozitivní a citlivé vztahy k přírodě i k věcem).

Vzdělávání směřuje k:

- tomu, aby se žáci učili žít s ostatními, tj. uměli spolupracovat s ostatními, byli schopni podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo;
- tomu, aby žáci respektovali lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu;
- vytváření úcty k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování přírodního a ostatního životního prostředí a k chápání globálních problémů světa;

- prohlubování osobnostní a občanské identity žáků, jejich připravenosti tuto identitu chránit, ale současně také respektovat identitu jiných lidí;
- tomu, aby se žáci ve vztahu k jiným lidem oprostili od programů a předsudků starého světa, jako jsou například manipulace jiných lidí, xenofobie, intolerance, rasismu, nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- tomu, aby žáci vnímali konflikt jako příležitost pro pozitivní posun ve vztazích i ve společné činnosti a uměli jej řešit mediací vycházející z přístupu nenásilné komunikace;
- utváření odpovědného chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly;
- tomu, aby žáci cítili potřebu aktivně se zapojit do občanského života a spolupracovat;
- na zachování demokracie a jejím zdokonalování, aby jednali v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- rozvoji komunikativních dovedností žáků a dovedností potřebných pro hodnotný partnerský život i pro život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu.

III. Učit se poznávat a učit

Cílem vzdělávání je zde konkrétně:

- umožnit žákovi rozvinout dovednosti potřebné k učení se, včetně odnaučení se již nepotřebného nebo překonaného;
- umožnit žákovi, aby se učil sebeřízením a aby si osvojil vhodné strategie učení a zachoval si vnitřní motivaci pro celoživotní učení. Důležitým cílem je, aby žáci dělali správné věci ne proto, že jim to někdo nařizuje, ale proto, že jim to dává smysl (vnitřní motivace), a aby byli schopni realizovat své činnosti i bez asistence a dozoru dospělého;
- umožnit žákovi rozpoznat jeho unikátní potenciál (talenty) a rozvíjet jej na jeho osobní optimum;
- osvojit si nástroje pochopení světa, podporovat žáky v tvořivém a kritickém myšlení, logickém uvažování a v řešení problémů, ve vyhodnocování informací a v rozpoznání manipulace;
- umožnit žákovi prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

Vzdělávání směřuje k:

- seberozejví a celoživotnímu učení;
- rozvoji základních myšlenkových operací žáků (analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.), jejich paměti a schopnosti koncentrace;

- osvojení obecných principů a strategií řešení problémů (praktických i teoretických), stejně jako dovedností potřebných pro práci s informacemi;
- vytvoření – na základě osvojení podstatných faktů, pojmů a generalizací – takové struktury poznání žáků v jednotlivých oblastech středoškolského odborného vzdělávání, na jejímž základě lépe porozumí světu, ve kterém žijí, jsou schopni jej ovlivňovat a pochopí nezbytnost udržitelného rozvoje;
- k prohloubení a rozšíření vědomostí žáků o světě, který je obklopuje;
- porozumění potřebným vědeckým, technickým a technologickým metodám, nástrojům a pracovním postupům z různých oborů lidské činnosti a poznání a k rozvíjení dovedností jejich aplikace;
- osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce;
- rozvoji dovedností žáků učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat.

IV. Učit se pracovat a jednat

Cílem vzdělávání je zde konkrétně:

- umožnit žákům tvořivě zasahovat do prostředí, které je obklopuje;
- umožnit žákům naučit se flexibilně reagovat na změnu a vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech;
- podporovat žáka v tom, aby se v návaznosti na poznání a rozvoj vlastních schopností dokázal dobře rozhodovat o své další životní a pracovní orientaci a dokázal přitom uplatnit získané kompetence včetně všech vědomostí a dovedností, které mu dávají smysl;
- umožnit žákům, aby mohli snít a realizovat své sny jako podnikatelský záměr v rámci projektů;
- vytvořit takové prostředí, ve kterém si žáci budou moci vytvářet sami práci a její zadání propojením společenských potřeb a vlastního směřování a schopností;
- být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován a pro které bude absolvováním studia kvalifikován.

Vzdělávání směřuje k:

- formování aktivního a tvořivého postoje žáků k problémům a k hledání jejich různých řešení;
- adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, tj. k flexibilitě a kreativitě žáků;
- rozvoji aktivního přístupu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce;
- zodpovědnému přístupu žáků k týmové i samostatné práci;
- vytváření odpovědného přístupu žáků k respektování stanovených pravidel a plnění dohod;

- tomu, aby žáci uměli správně odhadovat své možnosti a schopnosti, zvažovali a respektovali možnosti a schopnosti jiných lidí;
- rozvoji dovedností potřebných k vyjednávání, diskusi, konsentu i případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných;
- tomu, aby žáci chápali práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci.

4.1.7 Kompetence

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a vzdělávacím předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení (KU)

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat zpětnou vazbu k učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů (KP)

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- umět rozpoznat problém, jehož řešení dává smysl, případně jej i předefinovat podle daných cílů, být proaktivní v řešení problému;
- určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro řešení problému, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení) a využívat kolektivní inteligence.

c) Komunikativní kompetence (KK)

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat argumenty ostatních a být schopni dosahovat konsentu;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním instrukcím v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) Personální a sociální kompetence (KS)

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření respektujících mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích a přijímat za ně odpovědnost;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, podle svého směřování a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na zpětnou vazbu ke svému vystupování a ke způsobu jednání;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) **Občanské kompetence a kulturní povědomí (KO)**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování a rozvíjení hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- mít povědomí o politickém a společenském dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- chápat minulost i současnost v místním, evropském a světovém kontextu;
- uvědomovat si hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

f) **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám (KA)**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- umět získat informace o právech a povinnostech zaměstnavatelů a pracovníků a aplikovat je pro svou situaci;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence (KM)

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi (KI)

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. že absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Odborné kompetence (OK)

a) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci (OKB)

Tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví, znali a dodržovali zásady a předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali systém péče státu o zdraví pracovníků (včetně preventivní péče), uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví při práci a nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- byli vybaveni vědomostmi a dovednostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout;
- byli připraveni vést děti k péči o zdraví a k bezpečnému chování, k dovednosti vyhledat nebo poskytnout první pomoc.

b) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje (OKE)

Tzn. aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- chápali kvalitu vykonávané práce jako významný nástroj prestiže a konkurenceschopnosti organizace i jako nástroj hodnocení a oceňování pracovníků;

- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s vybavením školy nebo školského zařízení, s didaktickými pomůckami, s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
- svým příkladem vedli děti k ekonomickému a ekologickému chování.

c) Osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro terciární studium, zejména pedagogických a sociálních oborů, být připraven vykonávat činnost pedagoga volného času nebo asistenta pedagoga (OKP)

Tzn. aby absolventi:

- pochopili význam pedagogiky jako vědy a lépe porozuměli cílům a strategiím ve vzdělávání dětí i dospělých;
- orientovali se v pedagogických disciplínách a v dalších oborech relevantních pro pedagogickou činnost, rozuměli pedagogické terminologii;
- měli přehled o vzdělávacím systému v ČR, cílech, principech a nástrojích vzdělávací politiky;
- dovedli vyhledávat a analyzovat informace vztahující se k moderním pedagogickým trendům a k měnícím se společenským požadavkům na výchovu a vzdělávání;
- měli přehled o úkolech a činnosti školských zařízení pro zájmové vzdělávání;
- osvojili si základní vědomosti a dovednosti z psychologie, uvědomovali si její přínos pro poznání člověka i společnosti a pro výchovně-vzdělávací činnost s dětmi;
- dovedli využívat poznatky a dovednosti z pedagogiky, zejména pedagogiky volného času, a z psychologie při práci s dětmi ve volném čase a při poskytování pedagogické podpory dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným;
- uměli připravovat, realizovat a vyhodnocovat různé aktivity pro volnočasovou a zájmovou činnost dětí;
- získali hlubší vědomosti a dovednosti v předmětu své specializace a uměli je používat pro podporu aktivního využívání volného času a zájmové orientace dětí;
- osvojili si zásady spolupráce s dalšími pedagogickými pracovníky a s jinými odborníky nebo institucemi (kulturními, zájmovými atp.);
- osvojili si základní metody vědecké práce a dovednosti a návyky potřebné pro terciární studium včetně řízení vlastní učební činnosti.

4.2 Výuka

4.2.1 Organizace výuky

Vyučování je individualizováno, vychází z potřeb žáků a probíhá v heterogenních skupinách i individuálně. Podstatným rysem výuky v demokratické škole je to, že za své vzdělávání odpovídá žák. Učitel je zodpovědný za vytváření prostředí, které toto převzetí odpovědnosti umožňuje, a je v roli podporovatele, průvodce a mentora na vzdělávací cestě žáka. Výuku si organizují primárně sami žáci, učitelé jim v tom poskytují potřebnou podporu a nabídku vzdělávacích aktivit.

Vzdělávací cíle si stanovují sami žáci. Řídí se přitom především svými vzdělávacími záměry (například rozvoj konkrétního talentu). Podpůrným zdrojem pro plánování vzdělávacích aktivit jsou učitelé a jejich nabídka. Při dosahování vzdělávacích cílů je rolí učitele především podpůrná role mentora a vzdělávacího poradce. Žáci se mohou účastnit i tradičněji pojatých vzdělávacích aktivit, které nabízejí učitelé i žáci pro větší skupiny žáků.

Žáci si primárně volí vzdělávací obsah v rámci svých aktuálních vzdělávacích aktivit. Učitelé se k nim jednak připojují a jednak nabízejí vzdělávací obsah různými metodami a formami práce zaměřenými opět na vlastní iniciativu žáků a na jejich aktivní zapojení.

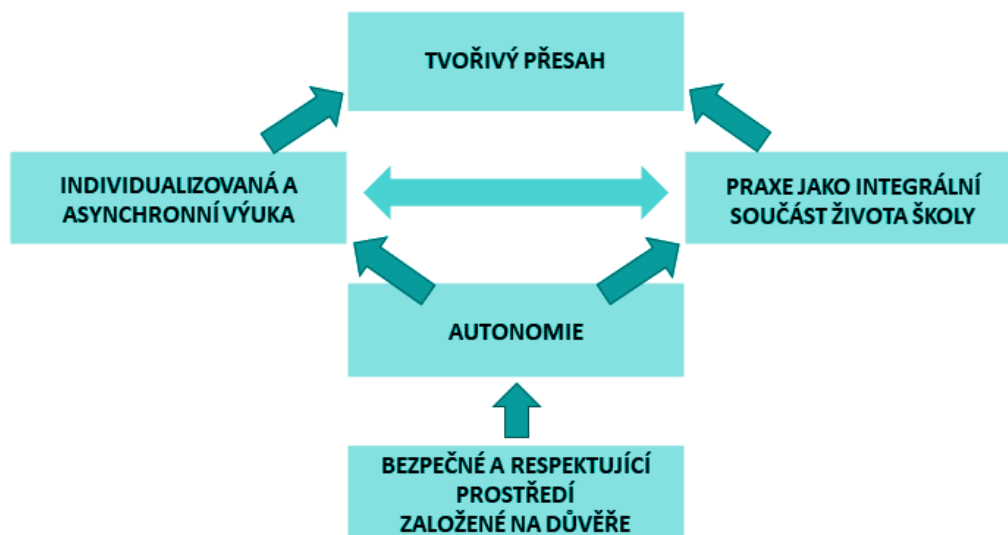
Učitelé obecně upřednostňují zvládnání výstupů podle ŠVP na základě vlastních aktivit žáků. Jednotliví žáci zaznamenávají své vzdělávací aktivity. Učitelé sledují expozici vzdělávacím výstupům tak, aby je na základě osobní zkušenosti i záznamů žáků mohli porovnat s výstupy podle ŠVP a v případě potřeby nabízet aktivity vztahující se k vybraným výstupům cíleně. Ještě důležitější je nicméně sledování rozvoje klíčových kompetencí žáků.

4.2.2 Praktické vyučování a externí vzdělávací aktivity

Praktické vyučování je organickou součástí fungování demokratické školy. Přirozeně přitom využívá propojení základní a střední školy a žáci mají možnost realizovat základ své odborné praxe jako organickou součást fungování demokratické školy a vzájemného učení.

Žáci realizují i externí vzdělávací aktivity, které doplňují jejich vzdělávací portfolio a které jsou důležitou součástí smysluplného učení v reálných životních situacích.

4.2.3 Vzdělávací strategie pro realizaci klíčových kompetencí

Obr. 2: Schéma strategii pro realizaci klíčových kompetencí a jejich základních vztahů

Vzdělávací strategie jsou v následující tabulce definovány na dvou úrovních:

Vzdělávací strategie	Hlavní klíčové kompetence, k jejichž rozvoji daná strategie přispívá
<p>1. Bezpečné a respektující prostředí založené na důvěře</p> <p>Pro vzdělávací koncept demokratické školy je velmi důležitá kvalita vztahů a sociálních procesů. Proto projevujeme žákům plnou důvěru a dbáme na vytváření bezpečného klimatu a přátelské atmosféry, které považujeme za předpoklad kvalitního učení a osobnostního růstu. Podporujeme sounáležitost komunity školy, vzájemný respekt, ohleduplnost, otevřenou komunikaci a pomoc. Využíváme k tomu školní shromáždění ve formě společných kruhů. Konflikty považujeme za přirozenou součást vztahů a učíme se využívat je pro jejich zlepšování a osobní růst. Pro řešení konfliktů využíváme mediaci. S chybou pracujeme pozitivně a kreativně.</p>	<p>KS, KO, KK, KU, OKP</p>

<p>1.2 Nenásilná komunikace Vycházíme z postojů a postupů nenásilné komunikace a svým chováním a jednáním dáváme žákům vzor respektujícího přístupu k sobě, k ostatním i k životnímu prostředí.</p>	<p>KK, KO, KS, KP</p>
<p>1.3 Sdílení a permanentní komunikace Poskytujeme žákům prostor pro široké sdílení, diskuze a vlastní názory, mj. na školních kruzích, a podporujeme spolupráci mladších a starších žáků. Tím také vytváříme zdravé a bezpečné prostředí mezi žáky, které je prevencí konfliktů, výskytu šikany a sociálně patologických jevů. Charakteristikou demokratické školy je otevřenost a informovanost. Pro přenos informací vytváříme platformy podle měnících se potřeb školní komunity. Základem pro přenos informací jsou školní kruhy a jednotlivé specializované týmy.</p>	<p>KK, KO, KP, KS, OKP</p>
<p>1.4 Demokratické rozhodování a pravidla Společně s žáky vytváříme a reflektujeme pravidla. Žáci se mohou zapojit do demokratického rozhodování o životě školy prostřednictvím sociokracie. Žáci mohou přicházet se svými nápady, návrhy pravidel, mohou se podílet na plánování, přípravě a organizaci školních akcí a programu, účastnit se těchto akcí a programu na základě vlastního rozhodnutí, což umožňuje převzetí osobní odpovědnosti a napomáhá i získání pocitu sounáležitosti se školou a získávání zkušeností s osobní angažovaností v komunitě a společnosti.</p>	<p>KO, KU, KP, KK, KA, OKP, KS</p>
<p>1.5 Péče o školu Zapojujeme žáky nejen do péče o prostředí školy a do praktických činností, které s prostředím školy souvisejí, ale podle jejich možností také do zajištění jejího chodu.</p>	<p>KS, KO, KA, KM, KI, OKB</p>
<p>2. Autonomie Dáváme žákům důvěru a odpovědnost a necháváme dopadnout přirozené důsledky jejich rozhodnutí. „Špatný“ nemůže být nikdy člověk jako takový, ale pouze jeho konkrétní jednání. Respektujeme individualitu žáků a podporujeme jejich autonomii a vyjadřování vlastního názoru.</p>	<p>KP, KS, KU, OKP</p>
<p>2.1 Sebepoznání a sebevyjádření Východiskem výchovně vzdělávacího procesu je sebepoznání a sebeřízení vycházející z individuálních potřeb žáků i z potřeb komunity školy. Žákům v této oblasti poskytujeme potřebnou důvěru i zpětnou vazbu a podporu. V rámci efektivního sebeřízení u žáků podporujeme i svobodné sebevyjádření a možnost plně projevit své emoce. Ke korekci nevhodného jednání používáme mediaci a demokratické instituce školy.</p>	<p>KS, KO, KU, OKP</p>
<p>2.2 Vnitřní motivace a sebeřízení Využíváme vzdělávací přístupy a metody vycházející z vnitřní motivace žáků a učení zkušeností a objevováním. Podporujeme</p>	<p>KU, KP, KK, KS, KO,</p>

<p>objevení a rozvíjení vlastních postupů učení jednotlivých žáků. Umožňujeme žákům, aby řídili své učení. Respektujeme individuální časovou dotaci potřebnou pro efektivní učení a osobní tempo jednotlivých žáků.</p>	<p>KA, KM, KI, OKP, OKE</p>
<p>2.3 Sebehodnocení Při hodnocení žáka respektujeme jeho autonomii a proces učení postavený na vnitřní motivaci a využíváme vlastní sebehodnocení.</p>	<p>KU, KS, KK, OKP</p>
<p>3. Individualizovaná a asynchronní výuka Podporujeme autonomii žáků. Upřednostňujeme vlastní iniciativu žáků a volbu vlastních témat a aktivit v učení. Individualizovaným vzděláváním umožňujeme žákům objevit a využívat svůj vlastní učební styl a rozvíjet své talenty. Žáky vedeme k odpovědnosti za vlastní chování, rozhodování a vzdělávání tím, že jim v těchto oblastech poskytujeme potřebnou svobodu spojenou s odpovědností. Zároveň tento přístup modelujeme vlastním jednáním. Vzdělávací nabídku diferencujeme a realizujeme v souladu se zásadou zohledňování vzdělávacích potřeb žáka a respektování jeho vzdělávací autonomie. Součástí této odpovědnosti je i možnost získávání vlastních zkušeností při řízení rizik.</p>	<p>KP, KS, KU, OKP, OKB</p>
<p>3.1 Věkové míchání a spolupráce Umožňujeme a podporujeme spolupráci žáků ve věkově smíšených skupinách a přirozené učení se dětí a žáků navzájem. S ohledem na vývojové potřeby žáků a osobní typologická specifika nabízíme žákům různorodé formy a způsoby práce.</p>	<p>KU, KK, KS, OKP, OKB</p>
<p>3.2 Vlastní aktivity Žáci si primárně volí vzdělávací obsah v rámci svých aktivit. Učitelé se k nim jednak připojují a jednak nabízejí vzdělávací obsah různými metodami a formami práce zaměřenými opět na vlastní iniciativu žáků a na aktivní zapojení. Učitelé obecně upřednostňují zvládnání vzdělávacího obsahu na základě vlastních aktivit žáků. Současně u jednotlivých žáků společně s nimi sledují expozici výstupům vzdělávání a v případě potřeby jej nabízejí cíleně.</p>	<p>KU, KP, KS, KA, KM, KI, OKP</p>
<p>3.3 Spolupráce s externími odborníky Podporujeme smysluplné učení a využíváme pro ně i aktuální události a externí příležitosti. Kromě aktivit zajišťovaných pedagogickými pracovníky školy (kteří jsou zaměstnanci školy) spolupracujeme s externími odborníky v oblastech podle vzdělávacích potřeb žáků. Zveme odborníky do školy a vyjíždíme na externí programy. Společně s žáky sledujeme aktuální události ve společnosti. Umožňujeme žákům sebevyjádření v různých oblastech. Podporujeme i vzdělávací aktivity žáků mimo školu.</p>	<p>KU, KP, KK, KS, KO, KA, OKP, OKB, OKE</p>

<p>3.4 Pohyb Vnitřní učební prostory rozšiřujeme o venkovní prostředí, které žákům nabízí důležitou možnost pohybu podle jejich potřeby.</p>	<p>KU, OKB, OKP</p>
<p>3.5 Individuální podpora Nabízíme žákům možnost individuální podpory a individuálních rozhovorů podle jejich potřeb.</p>	<p>KP, KK, KS, OKP</p>
<p>3.6 Multidisciplinarita Vzdělávací obsah je uchopen celistvě a v souvislostech napříč vzdělávacími obory a propojování oborů a témat je přirozeným základem výuky. To umožňuje i přirozenou integraci průřezových témat.</p>	<p>KU, KP, KA, KM, KI, OKP, OKE</p>
<p>3.7 Flexibilita a otevřenost Vítáme změny i případné konflikty jako příležitost k osobnostnímu růstu a vývoji komunity školy a jejího fungování, které se opírá o převzetí individuální odpovědnosti při respektování svých potřeb i potřeb ostatních. V této strategii nejde jen o přizpůsobení se měnícím se vnějším podmínkám, ale také jejich iniciativní a kreativní spoluvytváření a trvalé zlepšování.</p>	<p>KU, KP, KK, KS, KO, KA, OKP</p>
<p>3.8 Přístup k prostředkům učení Podporujeme vyhledávání informací z různých zdrojů. Nabízíme žákům volný přístup ke zdrojům informací, pomůckám, materiálům a volný pohyb v podnětném prostředí.</p>	<p>KU, KP, KK, KA, KM, KI, OKP</p>
<p>4. Praxe jako integrální součást života školy</p> <p>Praxe probíhá především v prostředí demokratické školy, ale i v jiných školách a prostředích podle individuálního zaměření žáků.</p> <p>Klademe důraz na přirozené propojování teoretických znalostí a praktických dovedností (synergie strategií 3. a 4.). S využitím praxe tak vytváříme prostor, aby učení mohlo probíhat na všech třech základních úrovních (Chris Argyris a Donald Schon, 1978):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učení s jednoduchou zpětnou vazbou je model učení, kdy člověk jako důsledek zkušenosti z realizace nějaké činnosti modifikuje své chování, zatímco myšlení (myšlenkové rámce, jako např. pravidla, plány, záměry nebo mentální modely) se nemění. Znamená „dělat věci správně“ podle daných pravidel. • Učení s dvojitou zpětnou vazbou je model učení, kdy člověk v důsledku zkušenosti modifikuje nejen chování, ale také myšlení. Mění se tedy nikoli pouze aktuální chování, ale rovněž myšlenkové rámce. Znamená pochopit „proč“, „dělat správné věci“ a zlepšovat pravidla a další východiska. • Učení s trojitou zpětnou vazbou je model učení, kdy člověk v důsledku zkušenosti navíc učí také o svém učení a jeho zdrojích a modifikuje nejen chování a myšlení, ale i své hodnoty a způsob bytí. Mění se tedy nikoli pouze aktuální chování, ale rovněž myšlenkové rámce a způsob vnímání sebe i světa. Tato úroveň učení znamená učit se o tom, kdo jsme a jak se učíme. 	<p>KA, OKP, OKB, OKE</p>

<p>4.1 Projekty</p> <p>Umožňujeme žákům v daných rámcových podmínkách (finance, čas, téma apod.) spolurozhodovat o chodu školy, včetně plánování investic a činností i přebírání konkrétních rolí a účast v týmech s konkrétním zaměřením. V rámci aktivit žáků podporujeme tematické projekty a pro realizaci některých projektů zveme také externí odborníky. Podporujeme žáky v tom, aby své projekty realizovali jako podnikatelské záměry.</p>	<p>KA, KU, KP, KM, KI, KO, OKP, OKE</p>
<p>4.2 Integrace neformálního vzdělávání do vzdělávacích aktivit</p> <p>Kompetence získané v neformálním vzdělávání a dobrovolnických aktivitách promítáme do hodnocení ve formálním vzdělávání.</p>	<p>KU, OKP</p>
<p>5. Tvořivý přesah</p> <p>Stavíce na strategiích popsaných v sekci 1. Bezpečné a respektující prostředí založené na důvěře vytváří prostor pro přesah, prostor pro autenticitu, celostnost a bytostnost. Prostor, ve kterém se lze dostat přes vnímání sebe sama (nacítění na sebe a na své pocity a emoce) k propojení se životem, ke kráse a umění, k vytváření nového. Tento přesah je důležitou součástí kvality života a kromě možností seberozvoje a seberealizace poskytuje i základy kreativní pedagogiky.</p>	<p>KU, KP, KA, OKP</p>
<p>5.1 Poesis</p> <p>Za podstatný pilíř osobnostního růstu a vzdělání považujeme prostor pro rozvíjení představitosti, fantazie a rozvoj uměleckého cítění. Patří sem strategie a činnosti umožňující využívat a rozvíjet tvůrčí potenciál a představitost, a to v následujících rovinách podle potřeb a zaměření žáků:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. jako cestu individuálního rozvoje tvůrčích sil a tvůrčího potenciálu, 2. jako prostředek sebepoznání, 3. jako metodu rozvoje kognitivních i volných vlastností. <p>Tato strategie podporuje dialog mezi rozumem a citem, rozvíjí myšlení, kreativitu, propojení sama se sebou, umělecké a estetické cítění a zároveň umožňuje posouvat hranice poznání za poznané, zkoumat a prověřovat daná témata v rovině fikce, fantazie a snění.</p>	<p>KU, KP, KK, KS, KO, KA, OKP</p>
<p>5.2 Umělecká cesta</p> <p>Pro sebepoznání a komunikaci využíváme umělecké nástroje, texty, principy, metody a techniky. Z pohledu pedagogiky umožňuje umělecká cesta pochopit prožitkové učení i jeho význam a zároveň rozvíjí schopnost využívat hru jako metodu učení a poznávání. Z psychologického hlediska posiluje oblast prožívání, vnímání, sebevyjádření a komunikace (tj. oblasti osobnostně sociální výchovy).</p>	<p>KU, KP, KK, KS, KO, KA, OKP</p>

Vytváříme prostor a příležitosti pro vlastní tvorbu žáků, pro hledání a improvizaci (například ateliér, hudební zkušebna, tvůrčí dílny apod.).	
--	--

Tabulka 2: Přehled vzdělávacích strategií pro realizaci klíčových kompetencí

4.3 Přijímání žáků

Ke studiu jsou přijímáni uchazeči, kteří:

- splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělání před splněním povinné školní docházky,
- splnili podmínky přijímacího řízení prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů,
- splnili podmínky zdravotní způsobilosti uchazečů o studium.

Podmínky přijímacího řízení stanoví ředitel školy v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání (školský zákon) a příslušnými prováděcími předpisy v platném znění. Přesná kritéria přijímacího řízení jsou ředitelem školy každým rokem vyhlášena vždy do 31. 1. příslušného roku na veřejně přístupném místě ve škole a způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče stanoví Nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání (č. 211/210Sb., v platném znění). Uchazeči musí doložit posudek, že netrpí závažnými duševními nemocemi a poruchami chování.

4.4 Maturitní zkouška

Studium je ukončeno maturitní zkouškou. Konání maturitní zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání (školský zákon) a příslušnými prováděcími předpisy v platném znění.

Profilovou část maturitní zkoušky tvoří:

1. zkouška z českého jazyka a literatury konaná formou písemné práce a formou ústní zkoušky,
2. zkouška z cizího jazyka konaná formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk,
3. zkouška ze vzdělávací oblasti Pedagogika a Psychologie,
4. zkouška ze specializace studenta, tedy buď Humanitní studia, nebo Divadelní cesta (Dramatická výchova),

5. dále je možné konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky, které žák může volit z nabídky stanovené ředitelem školy.

Profilové zkoušky je možné vykonat jednou z forem definovaných vyhláškou 177/2009 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, přičemž jedna z povinných zkoušek musí být konána formou praktické zkoušky nebo formou maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí.

4.5 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Škola uplatňuje pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných, žáků cizinců i žáků sociálně znevýhodněných principy individuálního přístupu s využitím široké škály podpůrných opatření v personální oblasti, vzdělávací oblasti a materiálního zabezpečení.

Škola Donum Felix se zaměřuje na bezproblémové zařazení dětí s jakýmkoli odlišnostmi do kolektivu školy. Prostředí školy je nastaveno tak, aby se žáci učili toleranci, vzájemnému pochopení, pomoci a rasové snášenlivosti. Dosahujeme toho především prostřednictvím fungování demokratických institucí školy, partnerským přístupem a modelováním chování, které je založeno na nenásilné komunikaci. Dále klademe důraz na realizaci dostatečně podnětného a věku i individualitě žáka přiměřeného vzdělávacího prostředí.

Na podpoře vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) se podílí v naší škole celý tým – učitelé, případně asistent pedagoga a členové školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP): školní speciální pedagog, školní psycholog, metodik prevence a výchovný poradce.

Jestliže učitel vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny specifickou poruchou učení nebo jiným zdravotním či sociálním handicapem, informuje o svém zjištění zákonné zástupce žáka a společně s nimi a případně i s příslušným odborníkem (ŠPP) hledá další cesty podpory a individualizace výuky.

Ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (přiznané podpůrné opatření prvního stupně) vypracuje škola plán pedagogické podpory, který zahrnuje především podpůrná opatření ve vzdělávacím procesu žáka. Podkladem plánu pedagogické podpory je ŠVP. K žákům, u nichž byly rozpoznány specifické poruchy učení, učitel vždy přistupuje dle jejich individuálních potřeb.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze na základě doporučení školního pedagogického zařízení (ŠPZ). Následně na žádost rodičů škola vypracuje na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření individuální vzdělávací plán (IVP). S poskytnutými údaji zacházíme jako s důvěrnými. IVP je vypracován zpravidla na 1 rok a zákonný zástupce s ním vyjadřuje souhlas. Podkladem pro tvorbu IVP je ŠVP. Na doporučení ŠPZ je v rámci podpůrných opatření možné upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah.

Dětem, které neovládají český jazyk, vyjdeme vstříc a nabídneme jim doučování. Učitelé k těmto dětem také přistupují individuálně a pomáhají jim překonat bariéru, kterou s sebou nese neznalost jazyka a prostředí.

Postup výuky u žáků mimořádně nadaných je obdobný jako u žáků se znevýhodněním. Vycházíme z toho, že i mimořádně nadaný žák má své specifické vzdělávací potřeby, které je možné v maximální možné míře reflektovat a podle nich uzpůsobit vzdělávací prostředí a výuku. Vzhledem k tomu, že v naší škole je výuka průběžně a stále individualizována, je možné takové specifické potřeby zohlednit při plánování a realizaci výuky a její podpory.

V případě, že učitel identifikuje u žáka projevy mimořádného nadání, informuje o tom zákonného zástupce a společně s nimi a případně dalšími odborníky (školní psycholog či zařízení zabývající se praxí s mimořádně nadanými žáky) hledají optimální cesty pro další vzdělávání.

Rozvíjíme talent a nadání každého žáka. Učitel v tom žáka podporuje. Hledá spolu s ním oblasti jeho zájmů, pomáhá mu rozvíjet jeho silné stránky. Žák má šanci objevit a uvědomit si, kam jej jeho schopnosti a talent táhnou. Prohlubuje své kompetence v různých oblastech a uvědomuje si, v čem je dobrý. V rámci pedagogické podpory umožňujeme žákům i spolupráci s externími specialisty v oboru žákova nadání. Žák zažívá pocit úspěchu na základě spokojenosti se sebou samým, nikoli tradičním porovnáváním s ostatními.

Přestože škola svým individualizovaným pojetím vzdělávání nabízí uplatnění pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky mimořádně nadané, není jejím záměrem poskytovat vzdělání výhradně těmto žákům. Naopak, **rádi bychom vytvořili přirozené prostředí, jehož součástí může být každý.** Ke všem žákům přistupujeme individuálně, vnímáme vzdělávací potřeby každého zvlášť.

5 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

5.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení vnímáme jako dynamický proces, nedílnou součást kruhu učení (plán – realizace – hodnocení – reflexe). Hodnocení souvisí s hodnotami a jejich hledáním a je pro nás integrální součástí učení.

5.1.1 Způsoby hodnocení

Hodnocení žáků vychází z cíle podpořit u žáků v procesu učení autonomii a vnitřní motivaci, která je v systému školy Donum Felix podmínkou efektivního učení a východiskem pro dosahování cílů vzdělávání. Z tohoto důvodu realizujeme hodnocení formou popisné zpětné vazby. Pro účely ŠVP používáme zavedený termín „hodnocení“, i když se jinak slovu hodnocení i hodnocení samotnému vyhýbáme, a to z toho důvodu, že narušuje důvěru a bezpečný otevřený rovný vztah mezi tím, kdo dává zpětnou vazbu, a tím, kdo ji přijímá. V souladu se zásadami respektující a nenásilné komunikace používáme pro hodnocení zpětnou vazbu a ocenění a vyhýbáme se pochvalám a trestům v jakékoli podobě. Namísto pochvaly používáme ocenění, a to i v rámci neverbální zpětné vazby.

Proces hodnocení integrálně vychází z bezpečného prostředí ve škole a zároveň je podporuje. Z těchto důvodů je hodnocení žáků založeno na sebehodnocení. Systém hodnocení podporuje všechny klíčové kompetence, především pak schopnost učit se tím, že žák se učí reflektovat také samotný proces učení. Žáky nikdy nehodnotíme, ale pokud si to vyžádají nebo pokud to považujeme za užitečné, dáváme jim zpětnou vazbu.

Proces hodnocení se tedy odehrává v první řadě průběžným poskytováním ústní, ale i neverbální zpětné vazby mezi účastníky vzdělávacího procesu. Tento proces je neformální a vzájemný - zpětnou vazbu poskytuje učitel žákovi stejně jako žák učiteli nebo žáci sobě navzájem. Ústní zpětná vazba se odehrává pomocí různých metod a technik. Cílem tohoto typu hodnocení je bezprostřední poskytnutí informací a postřehů ke konkrétním aktivitám žáka. Probíhá např. během jednotlivých činností žáka jako průběžná zpětná vazba nebo na konci dané činnosti formou individuální diskuse se žákem podle potřeby. Prostor pro zpětnou vazbu je i během pravidelných setkání učitel-žák-zákonný zástupce.

Sebehodnocení je základem pro hodnocení žáků, posiluje se jím sebeúcta a sebevědomí žáků. Chybu, ale i konflikt se žák může naučit chápat jako přirozenou věc v procesu učení, jako důležitý prostředek učení.

Pro výroční vysvědčení a poskytování zpětné vazby v průběhu vzdělávacího procesu využíváme formu slovního hodnocení. Při hodnocení se snažíme klást důraz na vhodnou a výstižnou formulaci a používáme pozitivní vyjádření (přístup, který podporuje budování pozitivního obrazu o sobě). Při hodnocení se snažíme používat popisnou formu bez subjektivních formulací. Cílem hodnocení je získat a reflektovat ucelenou zpětnou vazbu, nikoli porovnávat se s ostatními. Při poskytování zpětné vazby se zaměřujeme na oblast vztahů, cílů vzdělávání a klíčových kompetencí, ale i hodnot, ze kterých vycházejí, i na další výsledky učení a jeho proces.

Vysvědčení je psáno formou žákova sebehodnocení po zpětné vazbě a reflexi s ostatními účastníky vzdělávacího procesu. Slovní hodnocení při výročním vysvědčení vnímáme jako půlroční syntézu sebehodnocení žáka. Podporujeme žáky v tom, aby si navrhovali vysvědčení sami, role učitele je zde mentorská a učitel je také důležitým partnerem pro reflexi půlroční práce a pokroků žáka. Žák se ve svém sebehodnocení vyjadřuje ke své práci a pokroku ve všech předmětech.

Žák dostává zpětnou vazbu podle svých individuálních potřeb v průběhu celé edukace. Na hodnocení se nepodílí pouze učitel, podporujeme žáky v tom, aby byli schopni především hodnotit sami sebe, a za významnou považujeme také vzájemnou zpětnou vazbu ze strany spolužáků.

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích učební činnosti žáka informováni dvěma základními formami: konzultacemi a slovním hodnocením při výročním vysvědčení. Konzultace jsou nabízeny dvakrát do roka, a to každé čtvrtletí mezi půlročním a ročním hodnocením. V případě potřeby mohou být konzultace i častěji. Konzultace představuje setkání učitel – žák – zákonný zástupce a podle potřeby obsahuje reflexi dílčích hodnocení.

Slovní hodnocení se na známky převádí pouze při přestupu na jinou školu na vyžádání zákonného zástupce nebo školy, na kterou se žák hlásí, nebo školy, na kterou žák přestupuje. Převod slovního hodnocení na klasifikační stupeň je realizován na základě pravidel pro hodnocení výsledku vzdělávání žáků, který je součástí školního řádu.

Podklady pro každé pololetní hodnocení shromažďuje žák (podle potřeby s podporou učitele) v průběhu celého školního roku a vede si jejich evidenci: záznamy o průběžné práci žáka včetně skupinových aktivit, záznamy ze sebehodnocení žáka nebo výstupy práce žáka.

Tento způsob hodnocení významně spoluvytváří bezpečné prostředí ve škole a podporuje vnitřní motivaci žáků.

V případě, že žák dosáhl vysoké absence (nad 30 %) či navštěvuje po určitý časový úsek (déle jak polovinu školního roku) jinou školu, jsou podklady pro hodnocení tohoto žáka získávány na základě předloženého žákova portfolia nebo hodnocení z jiné školy nebo domácí přípravy.

5.1.2 Kritéria hodnocení

Kritéria pro hodnocení žáka se primárně odvíjejí od cílů vzdělávání a od klíčových kompetencí. Škola podporuje žáky v tom, aby své sebehodnocení odvíjeli od těchto cílů a kompetencí, a posiluje tím přebírání zodpovědnosti za vlastní učení a samostatnost v plánování. Nikdy nehodnotíme osobnost žáka a jeho vlastnosti, pouze konkrétní projevy v chování a činnosti.

Žák při sebehodnocení a učitel při jeho podpoře přihlíží především k cílům vzdělávání a klíčovým kompetencím a vedle aktuálně dosažené úrovně klíčových kompetencí žáka se soustředí zejména na:

- Vytváření respektujících a pozitivních vztahů k sobě, k druhým lidem a k životnímu prostředí. Účinnou a respektující komunikaci vedoucí ke spolupráci a ke spoluvytváření bezpečného prostředí ve škole včetně respektování odlišností u jiných lidí, odlišných kultur, názorů a duchovních hodnot.
- Rozvoj vnitřní motivace, potřebných strategií učení, tvořivého myšlení a řešení problémů tak, aby je bylo možno využít pro život a pro celoživotní učení.
- Dodržování dohodnutých pravidel i vytvořených hodnot na ochranu fyzického i duševního zdraví.
- Rozpoznání svých talentů a poznání svých schopností a reálných možností a vytvoření předpokladů pro jejich uplatnění společně s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním zaměření.

5.1.3 Postupy hodnocení

Metody a formy hodnocení zahrnují popis, dialog, analýzu a reflexi:

- na úrovni žáka,
- se spolužáky,
- s učitelem,
- v širší skupině.

V případě potřeby může být podkladem pro hodnocení i konzultace s psychologem, speciálním pedagogem či jiným odborníkem.

Za vedení evidence o hodnocení žáka odpovídá třídní učitel, o výsledcích hodnocení informuje daného žáka a jeho zákonného zástupce na společné konzultaci. Učitel jde v oblasti zpětné vazby a sebehodnocení žákům příkladem a modeluje žádoucí postupy.

6 Učební plán a rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Předmět	Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Týdenní počet hodin za celou dobu vzdělávání	Celkový počet hodin za celou dobu vzdělávání
JaS (Já a svět)	Jazykové vzdělávání a komunikace <i>Český jazyk a literatura</i> <i>Anglický jazyk a druhý cizí jazyk</i>	6 21	192 672
	Společenskovědní vzdělávání	8	256
	Přírodovědné vzdělávání	9	288
	Matematické vzdělávání	10	320
	Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	5	160
	Ekonomické vzdělávání	3	96
	Pedagogicko-psychologické vzdělávání	15	480
	Humanitní studia <i>(volitelné zaměření)</i>	*9	*288
PUK (Pohyb, umění, kultura)	Divadelní cesta (Dramatická výchova) <i>(volitelné zaměření)</i>	*9	*288
	Estetické vzdělávání	10	320
	Vzdělávání pro zdraví	8	256
RAP (Relaxace, aktivity, praxe)	Individuální seberozvoj	24	768
	Pedagogická praxe	min 20 dní	min 20 dní
Celkem (bez pedagogické praxe)		128	4096

Tabulka 3: Učební plán

Žák si vzdělávací oblasti a obsahové okruhy rozkládá do jednotlivých ročníků dle své volby a svých schopností. Obsah vzdělávání je navržen v minimální časové dotaci a veškeré disponibilní hodiny jsou určeny na žákův individuální seberozvoj.

Poznámky k učebnímu plánu:

- V každém ročníku probíhá výuka 32 hodin týdně.
- Z nabídky cizích jazyků je pro všechny žáky povinná angličtina. Druhý cizí jazyk je španělština, případně i další jazyky, v závislosti na zájmu studentů a personálních možnostech školy.
- Humanitní studia a Divadelní cesta (Dramatická výchova) jsou povinně volitelné předměty. Každý žák si vybere jeden z nich nejpozději před zahájením třetího ročníku.

7 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí výuky, jejímž základem je integrované pojetí učení (multidisciplinarita), ve kterém se snažíme vyhnout jednostrannému zaměření pouze na jeden obor. Žáci pojmají obsahy průřezových témat ve svých vzdělávacích aktivitách integrovaně zcela přirozeně a integrovaně je nabízí i učitelé. Učitelé přinášejí interdisciplinární přesahy při svém připojování k žákům i v rámci jimi organizovaných vzdělávacích aktivit a dělají to vždy organicky podle povahy dané vzdělávací aktivity s přihlédnutím k potřebě průběžně zohledňovat průřezová témata. Žáci tak mají opakovaně možnost seznamovat se s těmito tématy různými cestami a formami (např. projekt, integrace, samostatné individuální zaměření, seminář, digitální zdroje informací, exkurze, praxe...).

Průřezová témata - tematické okruhy	Integrace v rámci předmětů
Občan v demokratické společnosti	
osobnost a její rozvoj	JaS, PUK, RAP
komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů	JaS, PUK, RAP
společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství	JaS, PUK, RAP
stát, politický systém, politika, soudobý svět	JaS, PUK, RAP
masová média	JaS, PUK, RAP
morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita	JaS, PUK, RAP
potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život	JaS, PUK, RAP
Člověk a životní prostředí	
biosféra v ekosystémovém pojetí	JaS, RAP
současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí	JaS, PUK, RAP
možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě	JaS, RAP
Člověk a svět práce	
individuální příprava na pracovní trh	JaS, PUK, RAP

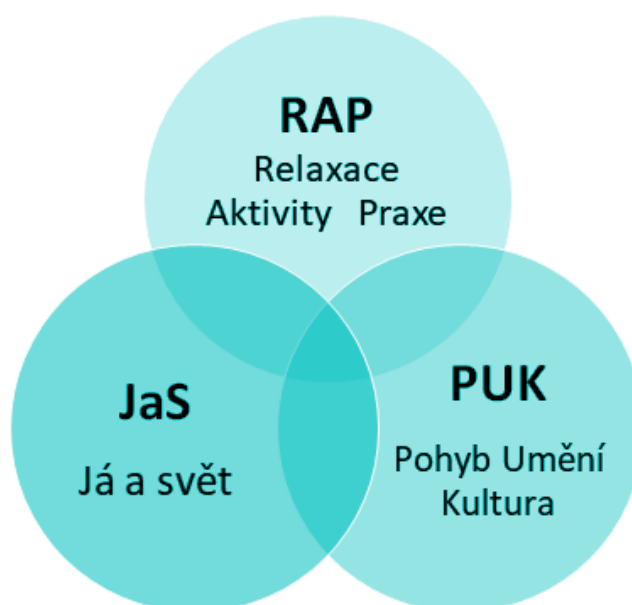
svět vzdělávání	JaS, RAP
svět práce	JaS, PUK, RAP
podpora státu ve sféře zaměstnanosti	JaS, RAP
Informační a komunikační technologie	
informační a komunikační technologie	JaS, PUK, RAP

Tabulka 4: Začlenění průřezových témat

8 Učební osnovy

Učební osnovy jsou koncipovány jako očekávané výsledky vzdělávání žáků, které jako svoji integrální součást zahrnují i učivo, a v souladu s filozofií školy jsou formulovány pro celou dobu studia. Toto rozšíření časového rámce umožňuje mj. realizovat všechny vzdělávací strategie školy.

Jednotlivé předměty jsou uchopeny v souvislostech a celostně a jejich vztah je naznačen na následujícím obrázku.

Obr. 3: Tři základní předměty a jejich vztah

8.1 Přehled předmětů a rozvoje klíčových kompetencí

Všechny předměty přispívají k rozvoji jednotlivých klíčových kompetencí tak, jak je schematicky znázorněno v následující tabulce.

KOMPETENCE		PŘEDMĚT		
		JaS	PUK	RAP
KU	Kompetence k učení	X	X	X
KP	Kompetence k řešení problémů	X	x	X
KK	Komunikační kompetence	X	X	X
KS	Personální a sociální kompetence	X	X	X
KO	Občanské kompetence a kulturní povědomí	X	X	X
KA	Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám	X	x	X
KM	Matematické kompetence	X	x	x/X
KI	Kompetence využívat prostředky IT	X	x	X/x
OKB	Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci	X	X	X/x

OKE	Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje	X	x	X/x
OKP	Osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro terciární studium	X	X	X

Tabulka 5: Schéma působení jednotlivých předmětů na rozvoj klíčových kompetencí. Pomocí „X“ je znázorněno silné působení a prostřednictvím „x“ slabší.

8.2 Přehled vzdělávacích oblastí pro jednotlivé předměty podle RVP

V rámci předmětu Já a svět (JaS):

- Jazykové vzdělávání a komunikace
- Společenskovědní vzdělávání
- Přírodovědné vzdělávání
- Matematické vzdělávání
- Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích
- Ekonomické vzdělávání
- *Odborné vzdělávání*
 - Pedagogicko-psychologické
- *Odborné vzdělávání*
 - Humanitní studia (volitelně)

V rámci předmětu Pohyb, umění, kultura (PUK):

- Estetické vzdělávání
- Vzdělávání pro zdraví
- *Odborné vzdělávání*
 - Divadelní cesta (volitelně)

V rámci předmětu Relaxace, aktivity, praxe (RAP):

- *Odborné vzdělávání*
 - Pedagogická praxe

8.3 Předměty

8.3.1 Já a svět (JaS)

8.3.1.1 Pojetí, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Já a svět (JaS) v sobě integruje vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace, Společenskovědní vzdělávání, Přírodovědné vzdělávání, Matematické vzdělávání, Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích, Ekonomické vzdělávání, Pedagogicko-psychologické vzdělávání a volitelné zaměření Humanitní studia. Předmět v souladu s koncepcí a strategiemi školy integruje učivo napříč oblastmi a plně využívá propojenost obsahů i průřezových témat. Cílem je vyučovat vzdělávací obory ve vzájemných vztazích a souvislostech. Integrace vzdělávacích oborů do jednoho předmětu umožňuje využívat plný potenciál způsobu vzdělávání na škole Donum Felix. Zároveň je brán v potaz individuální ráz jednotlivých vzdělávacích oborů, což umožňuje volit vhodné vzdělávací strategie vzhledem k nevyhnutelným odlišnostem. Pro přehlednost je charakteristika předmětu dále rozdělena podle vzdělávacích oblastí.

Časová dotace je 77 hodin týdně za celou dobu vzdělávání, případně 86 hodin pro žáky, kteří si zvolí jako své zaměření Humanitní studia.

Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

8.3.1.2 Průřezová témata

Předmětem JaS se prolínají průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Informační a komunikační technologie

8.3.1.3 Předpokládané výsledky podle vzdělávacích oblastí

8.3.1.3.1 Jazykové vzdělávání a komunikace

A. Český jazyk

Pojetí, časové a organizační vymezení

Jazykové vzdělávání v českém jazyce provádí žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. V naší škole klademe důraz na vyučování vedoucí k nabytí praktických jazykových a komunikačních dovedností, které jsou uplatnitelné v životě studenta, a to v souladu s jeho vnitřní motivací a aktuálními potřebami. Samozřejmostí je také propojování výuky s estetickým vzděláváním i dalšími příbuznými obory (např. cizími jazyky, společenskými vědami), což napomáhá k vnímání života v jeho celistvosti a komplexně kultivuje utváření žákovy osobnosti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Žáci mohou na hodinách českého jazyka vytvářet věkově smíšené skupiny dle pokročilosti či zájmu o dané téma nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

Časová dotace oblasti Český jazyk je 6 hodin týdně za celou dobu vzdělávání.

Průřezová témata

Českým jazykem se prolínají průřezová témata Člověk v demokratické společnosti a Informační a komunikační technologie.

Vzdělávací strategie

Základní vzdělávací strategií je vytvoření bezpečného, podnětného a respektujícího prostředí založeného na důvěře, a to pro sebepoznávání a autentické vyjadřování, individualizovaná a asynchronní výuka, vnitřní motivace a sebeřízení.

<p style="text-align: center;">Výsledky vzdělávání - RVP Žák:</p>	<p style="text-align: center;">Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:</p>
<p>1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny; - řídí se zásadami správné výslovnosti; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví; - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; - orientuje se v soustavě jazyků; - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie; - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; - orientuje se ve výstavbě textu; - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování; 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci; - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk a stylově příznakové jevy; používá adekvátní slovní zásobu v komunikační situaci; - zná zásadní momenty vývoje češtiny v souvislosti s historií českých zemí; - ovládá pravopis; chyby v textu je schopen dostupnými prostředky opravit; - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví; - pracuje se slovníky a příručkami českého jazyka; - orientuje se v soustavě jazyků; - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; význam neznámých cizích slov je schopen vyhledat v dostupných zdrojích informací; - orientuje se ve výstavbě textu; uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování;
<p>2 Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska; - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - přednese krátký projev; - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi; - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických 	<ul style="list-style-type: none"> - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska; - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; - ovládá základní principy respektující (nenásilné) komunikace; - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - v mluveném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči; - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu, rozpozná funkční styl a dominantní slohový postup; - umí napsat tvořivý koherentní text s ohledem na jeho účel, je ho schopen po sobě zkontrolovat a případně

<p>příkladech slohový útvar;</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu; - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky; - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace; - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka...); - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového; - sestaví základní projevy administrativního stylu; - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary; - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva; - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu; 	<p>nedostatky dostupnými prostředky napravit;</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí rozlišit typy mediálních sdělení a jejich funkci, je si vědom vlivu médií a digitální komunikace na život a dokáže jej kriticky posoudit; - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva;
<p>3 Práce s textem a získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech doloží druhy mediálních produktů; - uvede základní média působící v regionu; - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů; - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.) - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace; - rozumí obsahu textu i jeho částí; - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů; - vypracuje anotaci a resumé; - má přehled o denním tisku a tisku své 	<ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje a zpracovává potřebné informace z dostupných zdrojů (knihy, internet, média...), umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky; - používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů; - rozumí textu a je schopen formulovat a zaznamenat jeho hlavní myšlenky; - dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů; - má přehled o dostupných tiskovinách, médiích, knihovnách a jejich službách.

<p>zájmové oblasti;</p> <ul style="list-style-type: none"> - má přehled o knihovnách a jejich službách; - zaznamenává bibliografické údaje. 	
---	--

B. Jazykové vzdělávání a komunikace v cizím jazyce

Pojetí, časové a organizační vymezení

Komunikace v cizích jazycích patří v naší škole v souladu s jejími cíli mezi základní prostředky propojení sama se sebou i se světem, sebevyjádření, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních.

Stěžejní náplní výuky cizího jazyka je především konverzace a mluvený projev s důrazem na emoce jako důležitou a přirozenou, význam slov napovídající a tím čas šetřící součást mluveného projevu. Vždy je kladen důraz na co nejjednodušší projev, tj. formulování jednoduchých vět, které usnadňují komunikaci a porozumění, protože jazykový projev je individuální tvorbou stejně jako tvorba umělecká a nelze ho překládat slovo od slova (lexikální význam slov není nejpodstatnější).

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá u anglického jazyka minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a u druhého cizího jazyka navazujícího na výuku druhého cizího jazyka podle RVP ZV minimální úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a u dalšího cizího jazyka bez návaznosti na RVP ZV úrovni A1/A2.

Anglický jazyk je povinný a druhý cizí jazyk je povinně volitelný. Dotace na oba cizí jazyky dohromady je 21 hodin týdně za celou dobu vzdělávání. Žák si druhý cizí jazyk volí dle svého zájmu, ideálně pokračuje v druhém cizím jazyku, který se učil na ZŠ.

Průřezová témata

Cizím jazykem se neprolínají žádná průřezová témata.

Vzdělávací strategie

Základní vzdělávací strategií je bezpečné prostředí pro sebepoznávání a autentické sebevyjádření založené na důvěře, kde je dostatek prostoru pro soustředění, emoce i pozorné naslouchání a ověřování správného pochopení a celkově otevřenou komunikaci, která povede k dorozumění, vzájemnému porozumění a vyjádření vlastních myšlenek v

druhém cizím jazyce podle svých individuálních dispozic, přičemž jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

Výsledky vzdělávání pro anglický jazyk

<p style="text-align: center;">Výsledky vzdělávání - RVP Žák:</p>	<p style="text-align: center;">Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:</p>
<p>1 Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru; - přeloží text a používá slovníky, i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí, mluví, čte a píše souvisle anglicky; - dovede si domyslet neznámé části sdělení podle kontextu; - dokáže přeložit mluvený i psaný projev; - v promluvě či v textu nalezne hlavní myšlenku sdělení; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity, názory, dojmy a zaznamená je libovolnou formou; - je schopen se poučit ze své chyby v jazykovém projevu a dostupnými prostředky ji napravit; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - podle potřeby používá různé druhy slovníků; - dokáže se spontánně zapojit do hovoru;

<ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; 	
<p>2 Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; 	<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti cizího jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek;
<p>3 Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti; - domluví se v běžných situacích; - získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; 	<ul style="list-style-type: none"> - disponuje kompetencí studovat předměty svého studijního a odborného zaměření v anglickém jazyce; - domluví se v běžných situacích; - získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;

<p>4 Poznatzky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí. 	<ul style="list-style-type: none"> - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech anglofonních zemí; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.
--	--

Výsledky vzdělávání pro druhý cizí jazyk

<p>Výsledky vzdělávání - RVP Žák:</p>	<p>Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:</p>
<p>1 Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a 	<ul style="list-style-type: none"> - používá všechny komunikační prostředky cizího jazyka; - rozumí přiměřeným souvislým projevům; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu či dalších prostředků komunikace; - nalezne v promluvě i textu hlavní myšlenku sdělení; - komunikuje podle svých možností ústně i písemně, čte s porozuměním a dokáže se vyjadřovat o tématech sobě blízkých; - dokáže experimentovat a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - používá různé druhy slovníků; - s využitím dostupných prostředků a podle svých možností překládá text; - dokáže pracovat s chybou v mluveném i psaném projevu, umí ji dostupnými prostředky napravit; - umí se vyjadřovat spontánně;

<p>informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří písemně svůj názor na text; - vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru; - přeloží text a používá slovníky, i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; 	
<p>2 Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v jazykových prostředcích; - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti cizího jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek;

<p>3 Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti; - domluví se v běžných situacích; - získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže komunikovat v běžných situacích; - vyjadřuje se ústně i písemně o tématech sobě blízkých; - získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;
<p>4 Poznátky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí. 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše kulturu zemí, kde se cizí jazyk používá, a umí ji porovnat se svou kulturou.

8.3.1.3.2 Přírodovědné vzdělávání

Pojetí, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast Přírodovědné vzdělávání v sobě spojuje vědní obory chemie, biologie a fyzika. Cílem této vzdělávací oblasti je, aby absolventi celoživotně rozvíjeli logické myšlení a touhu po vědění, učili se srozumitelné a věcné argumentaci a řešení problémů. Osvojili si nástroje pochopení světa, respektovali lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu, stejně tak jako vše živé i neživé v přírodě.

Absolvent chápe stavbu, obecné zákonitosti a souvislosti vnějšího světa, zná své tělo a ví, jak funguje, směřuje své myšlení k rozlišování a ověřování pravdivosti informací, dokáže za pomoci matematického a logického uvažování, spolu se znalostmi vlastností látek a základních přírodních a fyzikálních principů a jevů, řešit konkrétní problémy, se kterými se v životě setká.

Časová dotace je 9 hodin týdně za celou dobu vzdělávání.

Žáci jednotlivé přírodovědné obory studují ve škole odděleně i komplexně, v hodinách výkladových, diskusních i projektových či ve spojení s jinými vzdělávacími oblastmi. Mohou vytvářet věkově smíšené skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

Průřezová témata

Oblastí Přírodovědného vzdělávání se prolínají všechna průřezová témata z okruhu Člověk a životní prostředí a okruhu Informační a komunikační technologie.

Vzdělávací strategie

Základní vzdělávací strategií v přírodovědném vzdělávání je vytvoření bezpečného, podnětného a respektujícího prostředí založeného na důvěře, individualizovaná a asynchronní výuka a vnitřní motivace a sebeřízení.

Výsledky vzdělávání - RVP Žák:	Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:
BIOLOGIE	
1 Základy biologie <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; - popíše buňku jako základní stavební; - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou; - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; - uvede základní skupiny organismů a porovná je; - objasní význam genetiky; - popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav; - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu; - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence; 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše biologickou podstatu života, jeho základní projevy, stavební prvky a funkce včetně přenosu dědičné informace; - popíše lidské tělo, jeho důležité soustavy i jednotlivé orgány a jejich vztahy; - realizuje zdravý způsob života; - na příkladech uvede možnosti prevence bakteriálních, virových a jiných onemocnění;
2 Ekologie <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní ekologické pojmy; - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, 	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladu konkrétního ekosystému vysvětlí základní ekologické pojmy, faktory prostředí a základní vztahy z hlediska látkového a energetického. Uvede příklad potravního řetězce.

<p>společenstva, ekosystémy);</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; - uvede příklad potravního řetězce; - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického; - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem; 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše význam krajiny a charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem;
<p>3 Člověk a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí; - popíše způsoby nakládání s odpady; - charakterizuje globální problémy na Zemi; - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci; - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí; - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí; - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému. 	<ul style="list-style-type: none"> - hodnotí vliv vzájemného působení člověka a životního prostředí v historii a dnes; - uvede příklady přírodních zdrojů surovin a energie a zhodnotí je z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí; - vyjmenuje základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě, vyhledá informace o aktuální situaci, popíše způsoby nakládání s odpady; - charakterizuje globální problémy na Zemi a zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; - vyjmenuje příklady chráněných území v ČR a v blízkém okolí; - uvede nástroje, kterými může společnost efektivně chránit životní prostředí, vysvětlí myšlenku udržitelného rozvoje.
<p>CHEMIE</p>	

<p>1 Obecná chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby; - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin; - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků; - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi; - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení; - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí; - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi; 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základní chemické terminologii; - znalosti o vlastnostech látek dokáže využít v běžném životě včetně ochrany životního prostředí a v oblasti podpory zdravého životního stylu; - bezpečně zachází s různými látkami i ve formě směsí a umí prakticky využívat energii chemických reakcí a jejich produkty; - aplikuje některé základní chemické rovnice a výpočty v rámci chemického experimentu; - uvede biogenní prvky, jejich sloučeniny a charakterizuje nejdůležitější přírodní látky, popíše jejich metabolismus;
<p>2 Anorganická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vlastnosti anorganických látek; - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin; - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí; 	
<p>3 Organická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy; - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí; 	
<p>4 Biochemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky; - popíše vybrané biochemické děje. 	

FYZIKA

<p>1 Mechanika</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu; - určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají; - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie; - určí výslednici sil působících na těleso; - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh; 	<ul style="list-style-type: none"> - při praktickém řešení problému umí používat měřidla, základní fyzikální jednotky a vztahy mezi základními fyzikálními veličinami a druhy pohybu; - rozpozná základní působící síly a silové působení na tělesa a v kapalinách; - rozumí základním energetickým přeměnám, chápe, jaké základní druhy energie rozeznáváme a jak se transformují; - chápe základní principy skládání sil; - rozumí využití Pascalova a Archimédova zákona v běžném životě;
<p>2 Termika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi; - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů; - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi; 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v běžném životě; - zná rozdíl mezi teplotou a teplem, rozumí praktickým důsledkům tepelné výměny; - popíše základní principy fungování tepelných motorů; - rozumí významu různých skupenství látek a jejich přeměn;
<p>3 Elektřina a magnetismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice; 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše chování bodového náboje v elektrickém poli; - rozumí principu sestavení elektrického obvodu; - zná vlastnosti materiálů používaných v elektrotechnice; - chápe propojenost elektrických a magnetických jevů; - popíše rozdíl mezi střídavým a stejnosměrným proudem, zná jejich využití;
<p>4 Vlnění a optika</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; - charakterizuje základní vlastnosti zvuku; - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu; - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla; 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní principy mechanického vlnění; - rozumí principu vzniku zvuku a vlivu prostředí na jeho šíření; - chápe negativní vliv hluku na lidské zdraví a umí se před ním chránit; - popíše šíření světla v různém prostředí i důsledky druhu prostředí na šíření světla v něm;

<ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad; - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření; 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše funkci oka a možnosti korekce jeho vad; - zná základní druhy elektromagnetického záření a jejich vlastnosti;
<p>5 Fyzika atomu</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru; 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu atomu a charakterizuje jeho částice; - vysvětlí vznik jaderného záření, jeho rizika i možnosti využití;
<p>6 Vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje Slunce jako hvězdu; - popíše objekty ve sluneční soustavě; - zná příklady základních typů hvězd. 	<ul style="list-style-type: none"> - zná hlavní objekty ve Sluneční soustavě; - má představu o rozmanitosti hvězd a velikosti vesmíru.

8.3.1.3.3 Matematické vzdělávání

Pojetí, časové a organizační vymezení

Cílem vzdělávací oblasti Matematika je, aby absolventi celoživotně rozvíjeli abstraktní a analytické myšlení, logické usuzování, učili se srozumitelné a věcné argumentaci. Absolvent dokáže za pomoci matematického a logického uvažování řešit konkrétní problémy, se kterými se v životě setká. V případě osobní profilace na obory, kde je nedílnou součástí hlubší znalost matematiky, se žák zaměří i na výsledky vzdělávání určené v tabulce pro maturanty z oblasti matematiky.

Časová dotace je 10 hodin týdně za celou dobu vzdělávání. Žáci, kteří si vyberou matematiku jako oblast k maturitní zkoušce, mají možnost čerpat další časovou dotaci v rámci předmětu RAP.

Žáci matematiku studují ve škole jednak odděleně, v rámci matematicky zaměřených hodin, a dále ve spojení s jinými vzdělávacími oblastmi. Mohou vytvářet věkově smíšené skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

Průřezová témata

Matematikou se prolíná průřezové téma Informační a komunikační technologie.

Vzdělávací strategie

Základními vzdělávacími strategiemi v matematice jsou vytvoření bezpečného a respektujícího prostředí založeného na důvěře, individualizovaná a asynchronní výuka a vnitřní motivace a sebeřízení.

<p style="text-align: center;">Výsledky vzdělávání - RVP Žák:</p>	<p style="text-align: center;">Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:</p>
<p>1 Operace s čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí aritmetické operace v R; - používá různé zápisy reálného čísla; - znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; - používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; - zapíše a znázorní interval; - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik); - řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; - provádí operace s mocninami a odmocninami; - řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí aritmetické operace v R; - používá různé zápisy reálného čísla; - znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; - řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; - provádí operace s mocninami a odmocninami; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; <p><u>Maturant dále:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; - řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; - zapíše a znázorní interval; - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik);
<p>2 Číselné a algebraické výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; - rozkládá mnohočleny na součin; - určí definiční obor výrazu; - sestaví výraz na základě zadání; - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí operace s číselnými a algebraickými výrazy a s využitím digitálních technologií a zdrojů řeší úlohy s výrazy; <p><u>Maturant dále:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; - rozkládá mnohočleny na součin; - určí definiční obor výrazu;

<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví výraz na základě zadání; - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání;
<p>3 Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí a s využitím digitálních technologií a zdrojů informací rozumí jejich vlastnostem; <p><u>Maturant dále:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí grafy funkcí a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí;
<p>4 Řešení rovnic a nerovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; - určí definiční obor rovnice a nerovnice; - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění; - řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění; - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; - řeší jednoduché logaritmické rovnice; 	<ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy; - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; - vyjádří neznámou ze vzorce; - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; <p><u>Maturant dále:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí definiční obor rovnice a nerovnice; - řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění;

<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché exponenciální rovnice; - vyjádří neznámou ze vzorce; - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; - řeší jednoduché logaritmické rovnice; - řeší jednoduché exponenciální rovnice; - vyjádří neznámou ze vzorce; - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice;
<p>5 Goniometrie a trigonometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; - graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic; - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; - určí velikost úhlu ve stupních; - graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; <p><u>Maturant dále:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí velikost úhlu v obloukové míře a jejich převody; - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic; - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech;
<p>6 Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; - popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah;

<ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; - graficky rozdělí úsečku v daném poměru; - graficky změní velikost úsečky v daném poměru; - využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; - popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; <p><u>Maturant dále:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; - graficky rozdělí úsečku v daném poměru; - graficky změní velikost úsečky v daném poměru; - využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách;
<p>7 Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; - určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin; - charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; - určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; - využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá a převádí jednotky objemu; <ul style="list-style-type: none"> - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá a převádí jednotky objemu, orientuje se v základních pojmech stereometrie a s využitím digitálních technologií a zdrojů informací rozumí jejich vlastnostem; <p><u>Maturant dále:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; - určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin; - charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; - určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; - využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání;
<p>8 Analytická geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky; 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních pojmech analytické geometrie a s využitím digitálních technologií a zdrojů informací rozumí jejich vlastnostem; <p><u>Maturant dále:</u></p>

<ul style="list-style-type: none"> - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); - užije grafickou interpretaci operací s vektory; - určí velikost úhlu dvou vektorů; - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnice tvar rovnice přímky v rovině; - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky; - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); - užije grafickou interpretaci operací s vektory; - určí velikost úhlu dvou vektorů; - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnice tvar rovnice přímky v rovině; - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách;
<p>9 Posloupnosti a finanční matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti; - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti; - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání; - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - provádí výpočty finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti; - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti; - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání; - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - provádí výpočty finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; <p><u>Maturant dále:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky;
<p>10 Kombinatorika</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché kombinatorické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základech kombinatoriky s pomocí využití

<p>úvahou (používá základní kombinatorická pravidla);</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<p>digitálních technologií a zdrojů informací;</p> <p><u>Maturant dále:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích;
<p>11 Pravděpodobnost v praktických úlohách</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu; - určí pravděpodobnost náhodného jevu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základech pravděpodobnosti s pomocí využití digitálních technologií a zdrojů informací; <p><u>Maturant dále:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu; - určí pravděpodobnost náhodného jevu;
<p>12 Statistika v praktických úlohách</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku; - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku; - sestaví tabulku četností; - graficky znázorní rozdělení četností; - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; 	<ul style="list-style-type: none"> - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; <p><u>Maturant dále:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku; - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku; - sestaví tabulku četností; - graficky znázorní rozdělení četností; - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); - určí charakteristiky variability (rozptyl,

- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	směrodatná odchylka).
--	-----------------------

8.3.1.3.4 Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

Pojetí, časové a organizační vymezení

Informační technologie je jednou z nejrychleji se rozvíjejících oblastí našeho světa a v tomto oboru vnímáme jako obzvláště důležité držet krok s moderní dobou.

Cílem vzdělání v oblasti informačních a komunikačních technologií je, aby žáci získali veškeré fundamentální kompetence k celoživotnímu užívání technologií, znali zásady bezpečného zacházení s technologiemi a zachování soukromí na internetu. Dále je cílem, aby žáci byli motivováni a měli dostatečné podklady pro celoživotní rozvoj v této oblasti, bude-li to v jejich životě potřeba nebo je tato témata zaujmou.

Považujeme za zásadní vytvořit pozitivní vztah mezi žákem a technologiemi a umožnit jim efektivní využití technologií v jejich každodenním životě.

Průřezová témata

Informačními a komunikačními technologiemi se prolíná průřezové téma Informačními a komunikačními technologiemi.

Vzdělávací strategie

Základními vzdělávacími strategiemi v informatice je učení hrou, experimentování, řešení reálných každodenních problémů a potenciálních krizových situací. Žák by měl mít do velké míry prostor pro individuální zkoumání jednotlivých témat a mít k dispozici podporu učitele v případě potřeby.

Výsledky vzdělávání - RVP Žák:	Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:
1 Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle	- disponuje základními uživatelskými znalostmi obsluhování počítače a jeho periferií;

<ul style="list-style-type: none"> - používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál); - je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky; - aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením; - pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí; - orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů; - ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi; - ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce); - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware; - má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací; - vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí účelu jednotlivých součástí hardwarového vybavení počítače a jeho periférií; - chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání); - vybírá a užívá různé programy k dosažení konkrétních cílů; - upravuje nastavení operačního systému a konkrétních programů dle potřeby. V případě potřeby využívá příslušných nápověd a manuálu; - umí si zálohovat a zabezpečovat svá data; - ví jak si chránit soukromí na internetu; - využívá k výše zmíněnému vhodné softwarové prostředky.
<p>2 Práce se standardním aplikačním programovým vybavením</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá 	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá textové, tabulkové a grafické editory a jiné programy dle potřeby;

<p>typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra);</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.); - ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk); - ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk tisk); - zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje; - používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem); - pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti; 	<ul style="list-style-type: none"> - poradí si s manipulací souborů v různých formátech (například PDF, PNG, DOCX, JPG, RAR, ZIP aj.);
<p>3 Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možností a pracuje s jejich prostředky; - komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření; - využívá nástroje pro organizování a plánování (specializované SW nástroje, případně jako další funkce sofistikovaného poštovního klienta); 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje elektronickou poštou, orientuje se v online kalendáři, využívá cloudového úložiště a dokáže sdílet data s ostatními v rámci sítě; - ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat; - dokáže vysvětlit základní pojmy počítačových sítí (např. URL, odkaz, server, switch, modem, router, NAS, firewall, klient, IP adresa, DNS, cloud, FTP, IMAP, POP3);

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat; 	
<p>4 Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání; - získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování; - orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává; - zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití; - uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému; - správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele; - rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.). 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se připojit k internetové síti; - získává informace z vhodných, různých, lokálních i celosvětových zdrojů; - vyhledává informace pomocí internetových vyhledávačů; - uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému; - využívá pluginů do internetových prohlížečů k posílení bezpečnosti, soukromí a k různým dalším funkcím, podle potřeby; - je schopný se bránit nejčastějším kyberútokům (např. adware, spyware, ransomware, trojan horse, spam and phishing).

8.3.1.3.5 Ekonomické vzdělávání

Pojetí, časové a organizační vymezení

Ekonomika i ekonomie se rychle proměňují. Cílem vzdělání v oblasti ekonomického vzdělávání je, aby žáci získali potřebné kompetence jednak k praktickému řízení ekonomických aspektů života i podnikání a jednak k celoživotnímu vzdělávání v tomto důležitém oboru. V souladu se vzdělávacími cíli je i ekonomické vzdělávání úzce propojeno s ostatními oblastmi vzdělávání a žáci ekonomiku studují ve spojení s jinými vzdělávacími oblastmi. Mohou vytvářet věkově smíšené skupiny dle pokročilosti nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

Časová dotace je 3 hodiny týdně za celou dobu vzdělávání.

Průřezová témata

Ekonomickým vzděláváním se prolíná průřezové téma Člověk a svět práce a Informační a komunikační technologie.

Vzdělávací strategie

Základními vzdělávacími strategiemi v ekonomickém vzdělávání jsou vytvoření bezpečného a respektujícího prostředí založeného na důvěře, individualizovaná a asynchronní výuka a vnitřní motivace a sebeřízení

Výsledky vzdělávání - RVP Žák:	Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:
<p>1 Podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet; - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu; - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - vypočítá výsledek hospodaření; - vypočítá čistou mzdu; - vysvětlí zásady daňové evidence; 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních aspektech podnikání včetně cenotvorby nebo sledování cash-flow a dokáže je prakticky využít ve svých projektech;
<p>2 Finanční vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku; - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory; - orientuje se v kurzovním lístku včetně alternativních měn; - vysvětlí rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a dokáže najít možnosti jak jí předcházet; - orientuje se v nabídce úvěrů včetně jejich jištění; - svou finanční gramotnost dokáže uplatnit ve svých projektech;

<p>ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům;</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění; 	
<p>3 Daně</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát; - provede jednoduchý výpočet daní; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění; - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad; 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v daních a pojištění včetně vystavování daňového dokladu nebo vyplnění daňového přiznání fyzických osob;
<p>4 Marketing</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co je marketingová strategie; - zpracuje jednoduchý průzkum trhu; - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru; 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v marketingu a dokáže jej prakticky uchopit ve svých projektech;
<p>5 Management</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí tři úrovně managementu; - popíše základní zásady řízení; - zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru. 	<ul style="list-style-type: none"> - zná základy managementu a dokáže je prakticky využít ve svých projektech.

8.3.1.3.6 Odborné vzdělávání pedagogicko-psychologické

Pojetí, časové a organizační vymezení

Tento obsahový okruh tvoří zásadní část odborného vzdělávání v oboru pedagogické lyceum, neboť se předpokládá, že absolventi zaměří své následující vzdělávání zejména na studium pedagogických a příbuzných oborů. Okruh seznamuje žáky s pedagogikou jako vědou i s její aplikací v praxi, uvádí je do odborné pedagogické terminologie a do vybraných otázek výchovy a vzdělávání. Formuje jejich pedagogické myšlení a postoje a učí je nazírat na práci školy a pedagogů z různých pohledů. V psychologické části nabídne žákům základní poznatky o psychice a sociálním zakotvení člověka, i z pohledu výchovy a vzdělávání, a umožní jim rozvíjet interpersonální a sociální kompetence (tzn. požadované vybrané klíčové kompetence).

Součástí výuky jsou praktická cvičení a odborná praxe, jejímž cílem je podložit teoretické vzdělávání poznáním reálné činnosti vzdělávacích zařízení a pedagogů. Obsah odborné praxe tvoří následky a pozorování práce pedagogů, seznámení se vzdělávacím programem dané instituce a podmínkami jeho realizace, popř. pomoc pedagogům při vzdělávacích činnostech. Odbornou praxi může žák vykonat v organizacích nebo zařízeních odpovídajících studovanému odbornému zaměření žáka, např. volnočasová zařízení, sociální zařízení, školy a školská zařízení.

V oblasti citů, postojů, hodnot a jejich preferencí směřuje vzdělávání k tomu, aby absolventi:

- chápali celoživotní vzdělávání jako jeden ze zásadních požadavků na člověka dnešní doby;
- oceňovali kvalitní vzdělání jako významnou hodnotu osobnosti;
- chápali význam školy a pedagogů i složitost a náročnost tohoto povolání;
- získali motivaci pro práci s lidmi a pro další rozvoj v této oblasti.

Uvědomujeme si, že řada tradičních předpokladů a postupů využívaných dlouhodobě v pedagogice je v rozporu s nejnovějšími poznatky kognitivních věd, a považujeme to za výzvu k využití těchto poznatků k inovacím v oblasti propojování trendů a vývoje v pedagogice s trendy ve vývoji celé společnosti, vědy, organizace a trhu práce. Zaměřujeme se na koncept demokratického vzdělávání, vycházíme z humanistické psychologie a využíváme přístup a postupy nenásilné komunikace.

Časová dotace je 15 hodin týdně za celou dobu vzdělávání.

Žáci v pedagogicko-psychologickém vzdělávání mohou vytvářet věkově smíšené skupiny nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

Průřezová témata

V pedagogicko-psychologickém vzdělávání se prolíná průřezové téma Občan v demokratické společnosti.

Vzdělávací strategie

Základními vzdělávacími strategiemi v pedagogicko-psychologickém vzdělávání jsou vytvoření bezpečného a respektujícího prostředí založeného na důvěře, individualizovaná a asynchronní výuka, praxe jako integrální součást života školy, tvořivý přesah a vnitřní motivace a sebeřízení.

Výsledky vzdělávání - RVP Žák:	Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:
--	--

<p>1 Obecná pedagogika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí pedagogiku jako vědní disciplínu a její přínos pro praxi; - orientuje se v odborné pedagogické terminologii, správně ji užívá a dovede ji objasnit; - orientuje se v systému základních a aplikovaných pedagogických disciplín; - objasní funkci výchovy a vzdělávání v životě jedince i celé společnosti, vysvětlí význam celoživotního vzdělávání; - objasní pojmy učení a vzdělávání; - vysvětlí pojmy kurikulum, kurikulární dokumenty, vzdělávací programy a vztah mezi nimi; - charakterizuje vybrané pedagogické směry a jejich využití v pedagogické praxi; - uvede základní mezníky vývoje školství na našem území; - popíše vzdělávací soustavu ČR, objasní alternativní možnosti získání vzdělání a kvalifikace; - na základě kurikulárních dokumentů charakterizuje cíle a pojetí předškolního a základního vzdělávání; - dovede pozorovat konkrétní výuku nebo jiné pedagogické aktivity, vést o pozorování písemné záznamy, určit a analyzovat základní složky a postupy výuky; - porovná navštívené vzdělávací instituce z hlediska jejich funkce a vzdělávacích podmínek; objasní cíle a strategie vzdělávání (vzdělávací program) konkrétní instituce; - pracuje s odbornou pedagogickou literaturou a základními právními normami, pořizuje výpisky, anotaci, uvádí správně citace a bibliografické údaje; 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí pedagogiku jako vědu, její základní i aplikované disciplíny a vysvětlí základní pedagogické pojmy v různých kontextech; - charakterizuje výchovu a vzdělávání v moderní společnosti, popíše vzdělávací soustavu ČR a její instituce a právní rámec, objasní alternativní možnosti získání vzdělání a kvalifikace; - uvede základní mezníky v historii pedagogiky a školství, včetně klíčových osobností a charakterizuje roli pedagoga v historickém kontextu; - diskutuje o aktuálních tématech vzdělávací politiky a pedagogiky, vyhledává zdroje pedagogických informací; - umí pozorovat a popsat konkrétní výuku a další pedagogické aktivity a postupy; - porovná navštívené vzdělávací instituce z hlediska jejich funkce a vzdělávacích podmínek; - orientuje se v základních právních školních normách a dokumentech;
<p>2 Pedagogika volného času</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje význam a funkce volného času pro děti i dospělé, popíše pozitiva a rizika různého 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše moderní přístupy k definování formálního, neformálního a informálního vzdělávání a vzájemné prolínání těchto oblastí;

<p>přístupu k využívání volného času u dětí;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede požadavky na odbornou způsobilost pedagoga volného času, charakterizuje jeho osobnostní předpoklady; - charakterizuje školská a jiná zařízení zabezpečující výchovu, vzdělávání a zájmovou činnost dětí ve volném čase; - osvojil si zásady a postupy plánování a projektování výchovně-vzdělávacích aktivit pro děti ve školských zájmových zařízeních včetně jejich evaluace podle stanovených hodnoticích kritérií a dovede je uplatnit; - popíše způsoby zjišťování potřeb a zájmů dětí, vysvětlí význam a možnosti zapojení dětí do přípravy a hodnocení výchovně-vzdělávacích aktivit; - připravuje (samostatně, v týmu nebo ve spolupráci s dětmi) návrhy výchovně-vzdělávacích a zájmových aktivit pro danou cílovou skupinu v souladu se stanoveným cílem; - používá vhodné metody, prostředky a činnosti vzhledem k cílům a specifickým potřebám skupiny a jednotlivců; - vyhodnocuje efektivitu realizované aktivity a poskytuje účastníkům zpětnou vazbu; - vysvětlí pomocí příkladů možnosti práce s dětmi v rámci prevence rizikového chování (sociálně patologických jevů); - charakterizuje a na příkladech uvede trendy, nové metody a formy volnočasových aktivit pro děti (např. outdoorové, zážitkové, interaktivní, poznávací, odpočinkové a rekreační aktivity, hry a soutěže, žákovské projekty); - osvojil si algoritmus rozhodovacích procesů při řešení typických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše a diskutuje pozitiva a negativa různého přístupu k využití volného času u dětí, mládeže i dospělých (včetně seniorů); - orientuje se v zařízeních pro zájmové a neformální vzdělávání; - uvede požadavky na odbornou způsobilost pedagoga volného času, charakterizuje jeho osobnostní předpoklady; - připravuje a vyhodnocuje výchovně-vzdělávacích aktivity pro děti a mládež ve školských zájmových zařízeních a v neziskových organizacích pracujících s dětmi a mládeží; - popíše způsoby zjišťování potřeb a zájmů dětí, vysvětlí význam a možnosti zapojení dětí do přípravy a hodnocení výchovně-vzdělávacích aktivit; - připravuje (samostatně, v týmu nebo ve spolupráci s dětmi) návrhy výchovně-vzdělávacích a zájmových aktivit pro danou cílovou skupinu v souladu se stanoveným cílem a s využitím vhodných metod, včetně následného vyhodnocení a konstruktivní zpětné vazby; - vysvětlí pomocí příkladů možnosti práce s dětmi a mládeží v rámci prevence rizikového chování (sociálně patologických jevů); - charakterizuje a na příkladech uvede trendy, nové metody a formy volnočasových aktivit pro děti a mládež; - ovládá způsoby, jak se připojit k dětem, a dokáže iniciovat různé aktivity u dětí a mládeže; - zná základní aspekty herního procesu a faktory, které umožňují nastartovat, usnadňovat a podporovat rozvoj svobodné hry dětí, umí vytvořit bezpečné prostředí pro hru; - zná a umí uplatňovat principy herních průvodců;
--	---

<p>ve výchovně-vzdělávacích a zájmových činnostech;</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše specifika vzdělávání a naplňování volného času dospělých, zejména seniorů; 	
<p>3 Sociální pedagogika</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojetí, předmět a úkoly sociální pedagogiky, její vztah k dalším pedagogickým disciplínám; - orientuje se v základní terminologii sociální pedagogiky, správně ji užívá a dovede ji objasnit; - vymezí pojem výchova, její základní složky a funkce, uvede sociální jevy a faktory ovlivňující výchovu; - vysvětlí pojem sociální kompetence a na základě kurikulárních dokumentů uvede příklady sociálních kompetencí, které lze rozvíjet prostřednictvím volnočasových aktivit; - objasní funkce rodiny a vliv rodinného prostředí na osobnost, vývoj a výchovu dítěte, uvede příklady rozmanitosti typů rodiny; - uvede příklady projevů poruch funkce rodiny a rodičovských rolí, jejich možné důsledky pro vývoj a socializaci dítěte a pro školskou praxi; - diskutuje o současném pojetí rodiny a přístupu k výchově ve společnosti a o vlivu rodinné výchovy na činnost školy; - charakterizuje důsledky života v podmínkách sociálního vyloučení pro rozvoj osobnosti dítěte a jeho vzdělávání, uvede příklady podpory sociálně znevýhodněných rodin a dětí; - vysvětlí pojmy norma a normalita chování, sociální deviace (sociálně patologické jevy), rizikové chování (rizikové jevy) a doloží příklady; - objasní příčiny a druhy šikany, vztahy mezi aktéry; uvede možné varovné příznaky šikany dítěte; - objasní na základě odborných pramenů a programů primární 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje sociální pedagogiku jako součást pedagogiky a vysvětlí funkce a význam prostředí, vztahů a klimatu při výchově a vzdělávání; - vysvětlí pojem sociální kompetence a uvede jejich příklady; - popíše pozitiva a negativa působení různých typů rodinného prostředí a vrstevnických skupin a uvede jejich možné důsledky pro vývoj a socializaci dítěte a pro školskou praxi; - charakterizuje důsledky života v podmínkách sociálního vyloučení pro rozvoj osobnosti dítěte a jeho vzdělávání, uvede příklady podpory sociálně znevýhodněných rodin a dětí; - vysvětlí pojmy norma a normalita chování, sociální deviace (sociálně patologické jevy), rizikové chování a jeho primární prevence včetně šikany (příčiny, druhy, příznaky); - objasní funkci školských poradenských a výchovných zařízení; - zná a diskutuje práva dítěte a možné dopady na výchovu a vzdělávání;

<p>prevence, s nimiž se setkal během praxe, přístup k primární prevenci rizikového chování dětí ve školství;</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní funkci školských poradenských a výchovných zařízení; - vysvětlí a doloží příklady, co ovlivňuje sociální a edukační klima škol a školských zařízení; - využívá výsledky sociologických a pedagogických výzkumů, pracuje s odbornou literaturou; 	
<p>4 Speciální pedagogika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí předmět speciální pedagogiky a charakterizuje základní disciplíny speciální pedagogiky, správně používá vybrané pojmy; - vysvětlí současný přístup ke vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a dětí nadaných a jeho právní zakotvení, objasní pojmy společné vzdělávání, inkluze, integrace, podpůrná opatření; - objasní možnosti a specifika vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve vztahu k profesi pedagoga volného času a asistenta pedagoga; - objasní možnosti diagnostikování nadání, formy vzdělávání a podpory nadaných dětí; - uvede na základě právních norem příklady podpory žáků se SVP a žáků nadaných ve škole; - vysvětlí funkci a činnost asistenta pedagoga a zásady jeho spolupráce s učiteli; - zjistí informace týkající se vzdělávání dětí-cizinců a dětí s odlišným mateřským jazykem; - připraví plán (projekt) aktivity ve volném čase pro smíšenou skupinu dětí; 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí speciální pedagogiku a její disciplíny a vysvětlí základní pojmy (včetně inkluze a integrace apod.); - charakterizuje a porovná různé přístupy ke vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), dětí nadaných a dětí-cizinců a dětí s odlišným mateřským jazykem s akcentem na profesi pedagoga volného času a asistenta pedagoga (včetně jeho spolupráce s učitelem); - připraví plán (projekt) aktivity pro smíšenou skupinu dětí;
<p>5 Obecná a vývojová psychologie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní předmět psychologie, její disciplíny a praktické využití a dále základní psychologické pojmy;

<ul style="list-style-type: none"> - objasní předmět psychologie a její disciplíny, na příkladech uvede její praktické využití; - správně užívá odbornou terminologii, vysvětlí základní psychologické pojmy; - charakterizuje psychologické jevy, jejich propojenost a funkce v lidské psychice; - popíše strukturu osobnosti; - charakterizuje jednotlivá období psychického vývoje osobnosti, vymezí pojem identita člověka; - objasní životní cyklus člověka, jeho fáze a změny; - uvede činitele ovlivňující osobnost a chování člověka; - charakterizuje specifika chování a prožívání člověka s postižením nebo v náročné sociální situaci; doloží je příklady ze společenské nebo školské praxe; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní psychické jevy a strukturu osobnosti; - charakterizuje jednotlivá období vývoje osobnosti (včetně jejich specifických potřeb), životní cyklus; - chápe specifika chování a prožívání člověka s ohledem na jeho jedinečnost a životní situaci;
<p>6 Sociální psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí předmět a metody sociální psychologie a možnosti jejich využití v praxi; - charakterizuje proces socializace, jeho různá prostředí a mechanismy; - objasní proces sociálního učení a socializační vývoj; - charakterizuje různé druhy sociálních skupin a objasní dynamiku skupinových procesů, doloží je konkrétními příklady (ze školního, sportovního nebo volnočasového prostředí, z každodenního života, z knihy, filmu aj.); - vysvětlí proces vytváření a ovlivňování postojů; - objasní proces sociální percepce, identifikuje na konkrétních příkladech a modelových situacích chyby, předsudky a stereotypy v posuzování člověka a možnosti jejich ovlivňování, zejména u dětí; 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí předmět a metody sociální psychologie; - charakterizuje proces socializace a sociálního učení, včetně utváření a ovlivňování postojů; - charakterizuje druhy sociálních skupin a dynamiku skupinových procesů; - objasní proces sociální percepce, interakce a komunikace (s důrazem na předsudky a stereotypy v posuzování člověka); - identifikuje konfliktní situace, rozpozná jejich příčiny a navrhne možnosti řešení; - chápe specifika komunikace s ohledem na jedinečnost jejích aktérů; - rozumí podstatě nenásilné komunikace a umí ji využívat; - chápe podstatu týmové spolupráce;

<ul style="list-style-type: none"> - identifikuje konfliktní situace a rozpozná jejich zjevné příčiny, navrhuje možnosti jejich řešení a předcházení konfliktním situacím; - osvojil si zásady týmové práce a je schopen využívat je v pedagogické činnosti; 	
<p>7 Pedagogická psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí předmět pedagogické psychologie a jeho vztah k pedagogice a psychologii; - vysvětlí funkci a význam učení, uvede činitele ovlivňující proces učení; charakterizuje základní druhy, styly a metody učení; - vysvětlí význam rozvíjení tvořivosti (kreativity), uvede možnosti a způsoby rozvíjení tvořivosti ve vyučování a ve volnočasových nebo zájmových aktivitách; - vysvětlí význam motivace a její využití v pedagogické činnosti, uvede druhy motivace a faktory ovlivňující motivaci žáka; hodnotí účinnost některých motivačních faktorů (úspěch, odměny, tresty aj.) ve škole i ve společnosti; - navrhne způsob motivace pro danou pedagogickou situaci; - uvede možnosti pozitivního ovlivňování vztahu dítěte ke škole; 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí předmět pedagogické psychologie a pojem učení (druhy, styly, metody); - vysvětlí význam rozvíjení tvořivosti; - vysvětlí význam motivace (druhy včetně rizik, ovlivňující faktory) ve škole i ve společnosti; - charakterizuje vztah dítěte ke škole v různých vzdělávacích prostředích;
<p>8 Patopsychologie a psychologie zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vybrané poruchy osobnosti a chování a možnosti jejich ovlivňování, zejména z hlediska školy; - charakterizuje psychosociální aspekty závislostí, násilného chování, nezaměstnanosti, sociální chudoby a vyloučení; na příkladech ukáže, jak lze tyto problémy řešit a kdo se na jejich řešení podílí; - objasní syndrom oběti domácího násilí nebo jiného trestného činu a uvede zásady bezpečného chování v různém kontextu; vysvětlí, k čemu slouží linky bezpečí; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vybrané poruchy osobnosti a chování a možnosti jejich ovlivňování; - charakterizuje psychosociální aspekty závislostí, násilného chování, nezaměstnanosti, sociální chudoby a vyloučení včetně možností řešení; - objasní syndrom oběti domácího násilí nebo jiného trestného činu a uvede zásady bezpečného chování v různém kontextu; vysvětlí, k čemu slouží linky bezpečí; - charakterizuje zátěžové situace a různé druhy krizí, vysvětlí pojmy stres a syndrom vyhoření, popíše některé

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje psychosociální problémy člověka se zdravotním postižením nebo závažným onemocněním, zejména ve vztahu k práci pedagogických pracovníků; - vysvětlí pojmy stres a syndrom vyhoření, uvede jejich příznaky, popíše některé způsoby prevence a vyrovnávání se s náročnými životními situacemi; - osvojil si zásady duševní hygieny při práci a učení a vybrané relaxační techniky a metody; - ovládá vybrané techniky pro sebereflexi a poznávání vlastní osobnosti; 	<p>způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojil si zásady duševní hygieny a vybrané relaxační techniky; - ovládá techniky sebepoznání a seberozvoje;
<p>9 Sociální a pedagogická komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí pojmy sociální komunikace, verbální komunikace, nonverbální komunikace a komunikace činem; - definuje pojem pedagogická komunikace, vymezí její základní funkce, vysvětlí na příkladech, jak vyučovací metody, formy a jiné faktory ovlivňují pozitivně i negativně pedagogickou komunikaci ve výuce i mimo výuku; - na příkladech uvede nejčastější chyby v sociální a pedagogické komunikaci; - používá základní komunikační dovednosti, základní techniky verbální a neverbální komunikace včetně práce s hlasem v různých komunikativních situacích; - rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního nebo direktivního a nedirektivního způsobu chování; - uvede a uplatňuje zásady komunikace s dětmi se smyslovým nebo tělesným postižením, objasní zásady komunikace s dětmi s PAS a s dětmi s nedostatečnou znalostí češtiny; 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí pojmy sociální komunikace; - definuje pojem pedagogická komunikace v tradičních vzdělávacích prostředích a porovná ji s prostředím svobodných demokratických škol; - používá základní komunikační dovednosti, základní techniky verbální a neverbální komunikace včetně práce s hlasem v různých komunikačních situacích; - objasní zásady komunikace s dětmi se smyslovým nebo tělesným postižením, s dětmi s PAS a s dětmi s nedostatečnou znalostí češtiny; - zná teorii Nenásilné komunikace Marshalla Rosenberga, rozumí jejím základním principům a dovede je aplikovat v praxi; - zná Respektující komunikaci, chápe její podstatu a zásady, dovede ji používat v praxi;
<p>10 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence</p>	<ul style="list-style-type: none"> - předává potřebné znalosti a ovládá potřebné dovednosti při zajišťování

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP a PO; - dodržuje předpisy a interní směrnice týkající se bezpečnosti dětí, žáků a zaměstnanců školy a školského zařízení včetně požární prevence; - charakterizuje základní hygienické požadavky na činnost škol a školských zařízení; - používá vybavení školy nebo školského zařízení, didaktické pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy; - uvede příklady bezpečnostních rizik a nejčastějších příčin úrazů při pedagogické činnosti; - popíše, jak postupovat v případě pracovního úrazu a úrazu svěřených dětí; - vede děti k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví a požární prevence; - poskytne první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění na pracovišti. 	<p>bezpečnosti při práci a požární ochraně, vyhodnocuje a řídí rizika;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP a PO; - zná a dodržuje předpisy a interní směrnice týkající se bezpečnosti dětí, žáků a zaměstnanců školy a školského zařízení včetně požární prevence; - charakterizuje základní hygienické požadavky na činnost škol a školských zařízení; - používá vybavení školy nebo školského zařízení, didaktické pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy; - uvede příklady bezpečnostních rizik a nejčastějších příčin úrazů při pedagogické činnosti; - popíše, jak postupovat v případě pracovního úrazu a úrazu svěřených dětí; - svým příkladem vede děti i dospělé k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví a požární prevence - poskytne první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění na pracovišti.
---	--

8.3.1.3.7 Společenskovědní vzdělávání a humanitní studia

Pojetí, časové a organizační vymezení

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život ve společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci objevili, jaké ze společenských věd jsou jim blízké. Tento obor kultivuje hodnotovou orientaci žáků, kritické myšlení, orientaci ve společnosti, pomáhá porozumění dnešní době a světu, ve kterém žijeme.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě, v dialogu se sebou, ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování a jednání;

- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy...) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery;
- přemýšlet o své identitě a respektovat identitu jiných lidí;
- na základě svých poznatků o vztazích ve společnosti porozumět svému jednání a jednání jiných lidí;
- vyrovnávat se s nároky doby tak, že budou respektovat své morální závazky a zároveň si zachovají nezbytnou sebeúctu a nepodlehnu deprivaci.

Společenskovední vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně;
- být aktivním členem občanské společnosti;
- jednat v souladu se svými hodnotovými přesvědčeními, umět se vymezit v konfrontaci s přesvědčeními, které nejsou v souladu s vlastními přesvědčeními;
- jednat s ostatními nenásilně a s úctou;
- respektovat lidská práva, jednat odpovědně a solidárně;
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;
- klást si v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samými odpovědi.

Ve společenskovední oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. Toho dosahujeme vzděláváním zaměřeným na smysluplnost, pochopení souvislostí a zkušenost.

Časová dotace pro Společenskovední vzdělávání je 8 hodin týdně za celou dobu vzdělávání. Žáci, kteří si zvolí odborné zaměření Humanitní studia, mají tuto dotaci rozšířenou o 9 hodin týdně za celou dobu vzdělávání.

Žáci ve Společenskovedním vzdělávání mohou vytvářet věkově smíšené skupiny nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

Průřezová témata

Ve Společenskovedním vzdělávání se prolíná průřezové téma Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí a Člověk a svět práce.

Vzdělávací strategie

Základními vzdělávacími strategiemi ve Společenskovedním vzdělávání jsou vytvoření bezpečného a respektujícího prostředí založeného na důvěře, individualizovaná a asynchronní výuka, vnitřní motivace a sebeřízení.

Humanitní studia jako maturitní předmět

Odborné zaměření Humanitní studia prohlubuje společenskovední vzdělání žáků, pomáhá pochopení světa kolem nás a přispívá k rozvoji klíčových kompetencí, zejména občanských, kompetence učit se, pracovat s informacemi a řešit problémy.

Výsledky vzdělávání - RVP Žák:	Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:
Společenskovední vzdělávání	
<p>1 Člověk v dějinách (dějepis)</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů; - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství; - popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku; - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti; - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol.; - charakterizuje proces modernizace společnosti; - popíše evropskou koloniální expanzi; vysvětlí rozdělení světa v důsledku 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní smysl a způsoby poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů; - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství; - popíše základní – revoluční změny ve společnosti v průběhu dějin; - popíše vznik národnostních států v kontextu vědecko-technologického vývoje a modernizace společnosti; - uvede příklady novověkých revolucí a jejich důsledky; - vysvětlí průběh národního obrození, vztahy Čechů a národnostních menšin; - popíše jakým způsobem probíhalo budování koloniálních panství; - popíše příčiny a důsledky 1. světové války a vysvětlí její propojenost s 2. světovou válkou;

<p>koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce; - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů; - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize; - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus; - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu; - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo; - popíše projevy a důsledky studené války; - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku; - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace; - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa; - vysvětlí rozpad sovětského bloku; - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století; - orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí; 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše příčiny a důsledky 2. světové války a souvislost velké hospodářské krize s nástupem totalitních režimů; - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus; - vysvětlí, co vedlo k holocaustu, srovná holocaust s jinými případy genocid ve světě; - popíše rozdíl mezi první, druhou a třetí republikou; - ví, jak a proč se Československo stalo komunistickou totalitou, charakterizuje komunistický režim a jeho následky na životy lidí; - vysvětlí, co byla studená válka; - popíše postupný konec kolonialismu a zná příklady hnutí za nezávislost; - uvede příklady zrovnoprávnění marginalizovaných skupin obyvatel v průběhu dějin; - popíše průběh vývoje evropské integrace, vysvětlí rozpad sovětského bloku; - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století; - orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí;
<p>2 Soudobý svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí projevy globalizace a důsledky střetů globalizace s místními kulturami;

<p>charakterizuje základní světová náboženství;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách; - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě; - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; - popíše funkci a činnost OSN a NATO; - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích; 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše nejrozšířenější náboženství dneška; - popíše některé konflikty a problémy dnešního světa; - vysvětlí, jak funguje Evropská unie, pojmenuje přínosy evropské integrace i to, čeho se členské státy musejí vzdát; - popíše funkci a činnost OSN a NATO; - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; - vysvětlí, jakým způsobem internet ovlivňuje současný svět v pozitivních i negativních ohledech; - vysvětlí kulturní kořeny a hodnoty Evropy; - vysvětlí fenomén separatismu a uvede příklad separatistických snah; - popíše současné postavení Evropy ve světě, demografickou situaci v Evropě, její aktuální politické, sociální, hospodářské a jiné problémy;
<p>3 Člověk v lidském společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení; - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění; - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace; - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení; - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění; - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti; - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky a zhodnotí rizika a výhody svého výběru; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení, jaké jsou jeho důsledky a jak řešit tíživou finanční situaci; - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika; - popíše různé formy nerovnosti v dnešní společnosti, uvede postupy, jimiž lze do

<p>se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika; - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti; - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě; - debatuje o pozitivě i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí; - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována; - objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus; 	<p>jistě míry řešit nerovnost demokratickými prostředky;</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace; - debatuje o pozitivě i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí; - objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus; - ze sociologického hlediska charakterizuje vlastnictví; - popíše druhy jednání, motivaci k jednání, vztah moci a jednání a morální závazky ve vztahu k volbě určitého jednání; - diskutuje o lásce a sexualitě a jak se odráží ve vztazích mezi lidmi v pozdně moderních společnostech; - dovede pro svou argumentaci v různých diskuzích o sociologické tematice využívat zjištění ze sociologických výzkumů a průzkumů, zejména z českého prostředí; - popíše rychlý pokrok v technice a technologiích a vysvětlí nároky této skutečnosti na lidi; - objasní vznik nových materiálních nároků, rostoucí spotřebu, konzumerismus a úlohu módy v rozhodování o nákupech; - vysvětlí způsob začleňování se jedince do různých společenských skupin, zná některé subkultury;
<p>4 Člověk jako občan</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...); - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat; - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...); - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat; - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií, objasní způsoby

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb; - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy; - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem; - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí; - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; - debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu; 	<p>ovlivňování veřejnosti a dokáže rozpoznat manipulaci;</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb; - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy; - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem; - popíše, jakým způsobem je v ČR omezena propagace hnutí omezujících práva a svobody jiných lidí; - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností a jak ji může sám spolupřispět;
<p>5 Člověk a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství; - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů; - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance; - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.; 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem právo, právní stát, zná hierarchii právních norem a vysvětlí, jak se řeší jejich porušení; - vysvětlí, co je svéprávnost; - popíše svá práva v oblasti právní ochrany sebe sama a svých nejbližších; - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem protiprávního jednání; - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva, a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance; - ví, kde hledat relevantní informace v právní oblasti, umí se orientovat v zákoně;

<p>6 Člověk a svět (praktická filozofie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie filozofická etika; - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění); - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem. 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie a dokáže používat základní filozofické pojmy; - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách ze života kolem sebe; - debatuje o tom, jak jeho jednání může ovlivnit druhé.
<p>Humanitní studia</p>	
<p>1 Člověk a jeho identita</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem identita člověka, její význam a proces jejího vytváření; - vymezí pojmy osobní a sociální identita, uvede příklady narušení identity a jeho příčin; - vysvětlí pojem hodnota, utřídí hodnoty a vysvětlí proces přijímání hodnot během lidského života a změny v preferenci hodnot; - objasní, co se rozumí životními rolami a jakým způsobem role spoluvytvářejí mnohvrstevnatou identitu člověka; - charakterizuje proces vytváření identity u dětí a mladého člověka; - na příkladech popíše mnohvrstevnatost lidské identity ve vztahu k sobě, sociální skupině, národu, zemi původu a pobytu apod.; - objasní a diskutuje pomocí příkladů vliv globalizace, mediální produkce, digitálních technologií na hodnotovou orientaci a identitu současného člověka, zvláště dětí a mladých lidí; - je schopen vyhledat a zpracovat informace a názory k dané problematice a zaujmout k nim vlastní postoj; 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem identita člověka, její význam a proces jejího vytváření; - vymezí pojmy osobní a sociální identita, uvede příklady narušení identity a jeho příčin; - vysvětlí pojem hodnota, utřídí hodnoty a vysvětlí proces přijímání hodnot během lidského života a změny v preferenci hodnot; - objasní, co se rozumí životními rolami a jakým způsobem role spoluvytvářejí identitu člověka; - charakterizuje proces vytváření identity u dětí a mladého člověka; - na příkladech popíše mnohvrstevnatost lidské identity ve vztahu k sobě, sociální skupině, národu, zemi původu a pobytu apod.; - objasní a diskutuje pomocí příkladů vliv globalizace, mediální produkce, digitálních technologií na hodnotovou orientaci a identitu současného člověka, zvláště dětí a mladých lidí; - je schopen vyhledat a zpracovat informace a názory k dané problematice a zaujmout k nim vlastní postoj;

<p>2 Lidé a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy společnost a její stratifikace, sociální status a sociální role, jejich druhy a změny; - charakterizuje ze sociologického hlediska vlastnictví; - popíše druhy jednání, motivaci k jednání, vztah moci a jednání a morální závazky ve vztahu k volbě určitého jednání; - objasní a diskutuje pomocí příkladů a údajů změny ve společnosti a v postavení jedince (sociální diferenciaci, mobility, dopady změn klimatu a životního prostředí aj.), jejich příčiny, možnosti dalšího vývoje; - uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí možné důsledky; - rozlišuje a porovná na příkladech současné typy států (forem vlády) a politických systémů; - diskutuje vztah jedince (občana) k národu a státu v moderní době; - porovnává způsoby (např. mediální, politické, skupinové) ovlivňování postojů občanů ke státu a širšímu společenství, k řízení státu, celospolečenským i lokálním otázkám apod., zaujímá a argumentuje své stanovisko; - využívá různé informační zdroje, pracuje se sociologickými a jinými údaji; 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy společnost a její stratifikace, sociální status a sociální role, jejich druhy a změny; - charakterizuje ze sociologického hlediska vlastnictví; - popíše druhy jednání, motivaci k jednání, vztah moci a jednání a morální závazky ve vztahu k volbě určitého jednání; - objasní a diskutuje pomocí příkladů a údajů změny ve společnosti a v postavení jedince, jejich příčiny, možnosti dalšího vývoje; - uvede příklady globálních problémů současnosti a uvede jejich kontext; - rozlišuje a porovná na příkladech současné typy států (forem vlády) a politických systémů; - diskutuje vztah jedince (občana) k národu a státu v moderní době; - porovnává způsoby ovlivňování postojů občanů ke státu a širšímu společenství, k řízení státu, celospolečenským i lokálním otázkám apod., zaujímá a argumentuje své stanovisko; - využívá různé informační zdroje, pracuje se sociologickými a jinými údaji;
<p>3 Evropa a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapě světa civilizační okruhy a charakterizuje je; - vymezí výrazná historická specifika evropského kulturního okruhu ve vztahu k ostatnímu světu; - vysvětlí kulturní kořeny a hodnoty Evropy; - popíše současné postavení Evropy ve světě, demografickou situaci v Evropě, 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapě světa civilizační okruhy a charakterizuje je; - vymezí výrazná historická specifika evropského kulturního okruhu ve vztahu k ostatnímu světu; - vysvětlí kulturní kořeny a hodnoty Evropy; - z různých úhlů popíše současné postavení Evropy ve světě, včetně jejích problémů;

<p>její aktuální politické, sociální, hospodářské a jiné problémy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje migraci do Evropy, řešení menšinového problému ve vybraných evropských zemích a uvede příklady separatistických snah v některých evropských státech; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje migraci do Evropy, její výhody, nevýhody a výzvy s ní spojené a ilustruje je na příkladu; - uvede příklady separatistických snah v některých evropských státech;
<p>4 Kritické myšlení a mediální gramotnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co se rozumí kritickým myšlením a jak se dá schopnost kritického myšlení cvičit; - vymezí pojem masová média a objasní jejich funkci; - popíše financování médií; - provede rozbor zpravodajských hodnot ve vybraném masovém médiu; - rozliší fakta od názorů na ně, např. v deníku; - provede rozbor vybrané komerční, politické nebo sociální reklamy z hlediska cíle a způsobu ovlivňování; - charakterizuje vybraný časopis, který pravidelně nebo občas sleduje; - sestaví základní pravidla, která bychom měli dodržovat při práci s internetem; - debatuje o masových médiích, jejich úloze v životě současných lidí a možných negativních vlivech médií (závislost na médiích, manipulace s lidmi atp.). 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co se rozumí kritickým myšlením a jak se dá schopnost kritického myšlení cvičit; - vymezí pojem masová média a objasní jejich funkci; - popíše financování médií; - provede rozbor zpravodajských hodnot ve vybraném masovém médiu; - rozliší fakta od názorů na ně, např. v deníku; - provede rozbor vybrané komerční, politické nebo sociální reklamy z hlediska cíle a způsobu ovlivňování; - charakterizuje vybraný časopis, který pravidelně nebo občas sleduje; - sestaví základní pravidla, která bychom měli dodržovat při práci s internetem; - debatuje o masových médiích, jejich úloze v životě současných lidí a možných negativních vlivech médií.

8.3.2 Pohyb, umění, kultura (PUK)

8.3.2.1 Pojetí, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pohyb, umění kultura (PUK) v sobě integruje vzdělávací oblasti Vzdělávání ke zdraví, Estetické vzdělávání a volitelné zaměření Divadelní cesta (Dramatická výchova). Předmět v souladu s koncepcí a strategiemi školy integruje a plně využívá propojenost obsahů i průřezových témat. Integrace vzdělávacích oborů do jednoho předmětu umožňuje využívat plný potenciál způsobu vzdělávání na škole Donum Felix. Zároveň je brán v potaz individuální ráz jednotlivých vzdělávacích oborů, což umožňuje volit vhodné vzdělávací strategie. Pro přehlednost je charakteristika předmětu dále rozdělena podle vzdělávacích oblastí.

Časová dotace je 18 hodin týdně za celou dobu vzdělávání, případně 27 hodin pro žáky, kteří si zvolí jako své zaměření Divadelní cesta (Dramatická výchova).

Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

8.3.2.2 Průřezová témata

Předmětem PUK se prolínají průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Informační a komunikační technologie

8.3.2.3 Předpokládané výsledky podle vzdělávacích oblastí

8.3.2.3.1 Vzdělávání pro zdraví

Pojetí, časové a organizační vymezení

Vzdělávání pro zdraví je velmi důležitý obor, který žákům mj. napomáhá naplnit hlavní vzdělávací cíl, kterým je dobrý vztah sama k sobě. Tento pozitivní vztah je zároveň jednou z hnacích sil komplexního zájmu a péče o zdraví u sebe i ostatních.

Časová dotace pro Vzdělávání pro zdraví je 8 hodin týdně za celou dobu vzdělávání. Tato časová dotace je rovnoměrně rozložena po 2 hodinách týdně v každém ročníku.

Žáci ve Vzdělávání pro zdraví mohou vytvářet věkově smíšené skupiny nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

Průřezová témata

Ve Vzdělávání pro zdraví se neprolíná žádné průřezové téma.

Vzdělávací strategie

Základními vzdělávacími strategiemi ve Vzdělávání pro zdraví jsou vytvoření bezpečného a respektujícího prostředí založeného na důvěře, individualizovaná a asynchronní výuka a vnitřní motivace a sebeřízení.

Výsledky vzdělávání - RVP Žák:	Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:
<p>1 Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede 	<ul style="list-style-type: none"> - je si vědom, co je dobré pro vlastní krátkodobé i dlouhodobé zdraví (fyzické i mentální), zdůvodní význam zdravého životního stylu a chová se podle toho; - dokáže poskytnout první pomoc sobě i jiným;

<p>posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným. 	
<p>2 Tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně 	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá potřebné dovednosti při sportovních činnostech i osvojené techniky pro regeneraci a relaxaci při dodržení zásad bezpečnosti; - uplatňuje zásady sportovního chování při organizaci turnaje; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - umí si sestavit tréninkový plán se zřetelem na vlastní schopnosti a dovednosti; - dovede konstruktivně spolupracovat v týmových sportovních hrách; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje

<p>pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu);</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy. 	
<p>3 Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit. 	<ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.

8.3.2.3.2 Estetické vzdělávání

Pojetí, časové a organizační vymezení

Estetické vzdělávání v oboru pedagogické lyceum zahrnuje vedle slovesného umění a literární výchovy také umění výtvarné, hudební a dramatické, a to jak v rovině poznatkové, tak zejména dovednostní a formativní (výchovné). Estetické vzdělávání probíhá ve více oborech a oblastech, prostupuje je a umožňuje jak jejich propojování a prolínání, tak příležitost věnovat se jim samostatně a rozvíjet své schopnosti, zaměření a talent v konkrétní jedné oblasti.

Estetické vzdělání realizujeme ve dvou rovinách: v rovině poznatků a poznání, kde žáci pracují s odbornou terminologií, a v rovině tvůrčí, dovednostní, kde se žáci věnují prožitku a hledání vlastního uměleckého výrazu a vyjádření.

Obě větve umožňují vnímat a poznávat existující umělecká díla. Sledují, jakým způsobem umění zpracovává a zároveň probouzí emoce, jak je umožňuje sdílet, do jaké míry je umění způsobem komunikace a jak reflektuje osobnost autora nebo dobu, v níž vzniklo.

Oblasti estetického vzdělávání

- **slovesné vzdělávání a literární výchova** - čtení, rozbor a interpretace textů, vlastní tvorba (týká se českého jazyka a literatury, literárně dramatické tvorby, tvůrčího psaní apod.) otevírá možnost pro besedy se současnými spisovateli a básníky, nabízí možnost orientovat se v umělecké literatuře apod.;
- **výtvarné umění** - týká se výtvarné tvorby, dějin umění a teorie výtvarného umění, nabízí možnost vlastního výtvarného sebevyjádření, ale i témata týkající se dějin krásy a ošklivosti, rozvíjí schopnost pracovat s pojmy výtvarné estetiky, možnost navštěvovat galerie, diskuse o tom, jak na nás umělecká díla působí, zda nás nějak ovlivňují; dává prostor zabývat se významem nové disciplíny - designem, umožňuje uspořádat vlastní výstavy (vernisáže), mít povědomí o našich a světových galeriích a jejich funkci apod.;
- **hudební umění** - zahrnuje hudební teorii a praxi; vlastní hudební tvorbu (skladbu - předpokládá hru na nástroj), interpretaci hudby (předpokládá znalost not, orientaci v hudebním zápisu, znalost akordických značek), hudební improvizaci, školní kapelu, sborový zpěv, individuální zpěv apod.;
- **dramatické umění** - verbální a nonverbální (pantomima, výrazový tanec), práce s předmětem a loutkou, loutková tvorba, vlastní dramatická tvorba, divadelní teorie, divadelní kritika, znalost a rozbor dramatických děl, jejich zasazení do dobových, společenských, kulturních a politických kontextů.

Časová dotace pro Estetické vzdělávání je 10 hodin týdně za celou dobu vzdělávání.

Žáci v Estetickém vzdělávání mohou vytvářet věkově smíšené skupiny nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

Průřezová témata

V Estetickém vzdělávání se neprolíná žádné průřezové téma.

Vzdělávací strategie

Základními vzdělávacími strategiemi v Estetickém vzdělávání jsou vytvoření bezpečného a respektujícího prostředí založeného na důvěře, tvořivý přesah a vnitřní motivace a sebeřízení.

<p style="text-align: center;">Výsledky vzdělávání - RVP Žák:</p>	<p style="text-align: center;">Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:</p>
<p>1 Literatura a ostatní druhy umění</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní přínos umění i vlastní tvořivosti pro rozvoj osobnosti a život člověka; - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; - samostatně vyhledává informace v této oblasti; 	<p>1 Literatura a ostatní druhy umění</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše strukturu, charakteristické i specifické rysy uměleckého díla; - vlastními slovy interpretuje smysl uměleckého díla v širších sociálně kulturních a historických souvislostech a dokáže o něm diskutovat nebo se k diskusi libovolnou formou vyjádřit; - má základní přehled o vývoji českého a světového umění (literárního, výtvarného, hudebního, dramatického, filmového).
<p>2 Práce s uměleckým textem, dramatické činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná umělecký text od neuměleckého; - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a dramatických děl a rozdíly mezi nimi; - text (dílo) interpretuje a debatuje o něm; - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární a divadelní teorie; - kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu; - interpretuje umělecký text formou čtení, vyprávění nebo recitace; - jedná v roli v jednoduchých (dramatických) situacích; - improvizuje na zadaný podnět; - uplatňuje tvořivost ve hře, rolové hře a při vypravování; 	<p>2 Práce s uměleckým dílem</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vhodně formulovat dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, galerie, koncertu atd. a je si vědom svého názoru na umělecké dílo; - používá různé umělecké techniky, postupy, jejich výrazové možnosti a dokáže pracovat s různým materiálem; - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém, filmovém, hudebním i výtvarném zpracování, je schopen je interpretovat libovolnou uměleckou formou; - vyjadřuje se tvořivě a dokáže improvizovat a jednat v roli;
<p>3 Výtvarné umění a činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní terminologii výtvarného umění, rozlišuje základní výtvarné směry, druhy a žánry; - zařadí typická výtvarná díla do slohového období a směru; - používá různé výtvarné postupy, techniky 	<p>3, 4 Kreativní výtvarná a hudební činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - tančí, zpívá a hraje na jednoduché hudební nástroje; - dokáže improvizovat, vyjadřovat se tvořivě a působivě; - zná různé umělecké formy;

<p>a materiály, využívá jejich výrazové možnosti; dokáže se projevit kreativním způsobem;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při výtvarných činnostech, ekologicky nakládá s materiály a pomůckami; - sleduje aktuální události v oblasti výtvarného umění v místě bydliště a školy, je schopen podat o nich podrobnější informaci a vyjádřit vlastní prožitky; - charakterizuje pomocí příkladů uplatnění estetických a funkčních norem a prostředků v oblasti hmotné kultury, životního prostředí a stylu; 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se projevit kreativním způsobem; - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při tvůrčích činnostech, ekologicky nakládá s materiály a pomůckami; - kreativně používá pro sebevyjádření různé výtvarné a hudební postupy, techniky, nástroje a materiály, využívá jejich výrazové možnosti; - ovládá výtvarné techniky podle své volby; - orientuje se v historii umění a dokáže ji selektivně propojit s obecnými aspekty historického vývoje;
<p>4 Hudba a hudební činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařadí typická hudební díla na základě poslechu a typických hudebně výrazových prostředků z hlediska stylu, žánru a formy; - dokáže charakterizovat základní trendy současné hudby a diskutovat o nich; - má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové znalosti, dovednosti a návyky, ovládá základní hudební terminologii; - ovládá základy hry na jednoduché hudební nástroje (např. Orffův instrumentář); - dodržuje zásady bezpečnosti, sluchové a hlasové hygieny; 	
<p>5 Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v nabídce kulturních institucí; - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci. 	<p>5 Umělecká reflexe a reflexe kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> - sleduje současné kulturní dění, je schopen se k němu vyjádřit a orientuje se v kulturní nabídce; - dokáže vnímat rozdíly jednotlivých kultur, národů, národností, etnik; - dokáže přemýšlet o etiketě v kontextu osobní svobody, zná základy společenského chování a na základě svobodného rozhodnutí je dokáže použít.

8.3.2.3.3 Divadelní cesta (dramatická výchova)

Pojetí, časové a organizační vymezení

Předmět divadelní cesta rozšiřuje tradiční pojetí dramatické výchovy především o vytváření pedagogické kondice zkušeností se sebevyjádřením založeným na sebepoznání a dále o důraz na rovinu filosofického - tedy analytického i analogického myšlení. Pracuje s racionalizací témat a hledá jejich ukotvení v širších souvislostech lidského pojetí existence, bytí, psychiky a tvorby.

Předmět divadelní cesta se záměrně nezaměřuje na jedno průřezové téma. Svou otevřeností umožňuje, aby se žák mohl potkávat s různými tématy a obory. Drama potenciálně zahrnuje všechny obory (primárně obory: historie, společenské vědy, psychologie, pedagogika, literatura, estetika, sekundárně i ostatní obory vzdělávání, v nichž funguje jako metoda poznání).

Specifikem tohoto předmětu je, že se zaměřuje na vytvoření osobního prostoru pro dosahování **hlavního vzdělávacího cíle, kterým je poznání a přijetí sebe sama**

Předmět divadelní cesta je inspirován humanistickou teorií vzdělávání a využívá postupy kreativní pedagogiky.

Umožňuje:

- uvědomovat si lidskou existenci a hledat její podstatu;
- zakusit **počáteční, vlastní i společný chaos**, ve kterém je člověk ponechán „sám sobě“;
- projevit vnitřní tendence a směřování;
- vyjasňování, postupné strukturování „zevnitř“ a konstruování vlastních konceptů, které jsou pak konfrontovány se zkušeností a koncepty druhých;
- testovat své koncepty a hypotézy a získávat zkušenost v individuálních i skupinových aktivitách;
- vyjádřit sebe sama;
- posilovat kontakt sám se sebou;
- rozvíjet svoje potřeby sebevyjádření a tvořivosti;
- rozvíjet schopnost komunikace o různé prostředky;
- poznávat svět v rovině vztahů a mezilidské komunikace.

Dává prostor pro:

- ztišení, které umožňuje objevit svá vnitřní směřování a talenty;
- sdílení;
- spolupráci.

Vlastní aktivity pak posilují odvahu k experimentování, zkoušení, hledání a také nalézání, především svého vlastního, osobitého řešení. Umožňuje překročit hranice imitace,

přijímání a (re)produkování „hotové“ věci. Divadelní cesta podporuje autentickou tvořivost, ale je zároveň výraznou prevencí manipulovatelnosti osobnosti, což je v dnešním světě jeden z nejdůležitějších výsledků vzdělávání.

Předmět divadelní cesta se zaměřuje na osobní úroveň a na sebeobjevování, sebepoznávání a sebezpřijetí. Zakládá předpoklady pro seberealizaci a kvalitní život. Zároveň poskytuje prostředí pro vytváření pedagogické kondice pro tvořivou komunikaci, a tedy pro hlubší empatii, poznání a přijetí sebe i druhého, pro setkání v pravém slova smyslu, přispívá i k rozvoji tvořivosti a kooperace.

Časová dotace je 9 hodin týdně za celou dobu vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou strategií je v předmětu divadelní cesta vytvoření bezpečného a otevřeného prostředí pro přijímání a rozvíjení myšlenek, strukturování poznatků, analýzu i hledání analogií, rozvíjení sebepoznání a autentického sebevyjádření.

Divadelní cesta dává především studentům nabídku a dělí se do třech základních oblastí podle jejich zaměření:

- *umělecké zaměření* - rozvíjí vlastní tvůrčí a umělecký potenciál žáka a umožňuje mu aplikovat poznatky a zkušenosti ve vlastním tvůrčím procesu;
- *teoretické zaměření* - využívá teoretických poznatků z oblastí teorie divadla a literatury, dějin divadla a literatury k rozvíjení vlastních kritických, analytických a analogických mentálních dovedností;
- *metodické zaměření* - umožňuje zkoumat poznatky psychologie a pedagogiky dramatickou cestou.

Divadelní cesta jako maturitní předmět

- žák má možnost vybrat si rozvíjet jednu z oblastí divadelní cesty nebo je propojit;
- žák má možnost rozvíjet svůj vlastní umělecký potenciál (herecký, režisérský, dramaturgický, scénografický, hudební, organizační - produkční);
- žák se může pohybovat na poli divadelní, filmové a rozhlasové tvorby, může jejich hranice překračovat i je propojit;
- žák se může soustředit na vlastní pedagogickou praxi a metodiku;
- žák se může soustředit na oblast teorie, dějin a kritiky.

<p style="text-align: center;">Výsledky vzdělávání - RVP Žák:</p>	<p style="text-align: center;">Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:</p>
<p>1 Základy teorie dramatické výchovy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem dramatická výchova; - správně používá základní pojmy a dokáže je vysvětlit; - vymezí obsah dramatické výchovy; - charakterizuje jednotlivé metody a techniky používané v dramatické výchově a doloží je příklady; - osvojil si vybrané metody a techniky a dokáže je aplikovat v praxi; - objasní funkci hry a hraní rolí v dramatické výchově; - charakterizuje jednotlivé skupiny a typy her v dramatické výchově, doloží je příklady; - vysvětlí, jak funkčně využít návštěvu divadelního či filmového představení při výchovně-vzdělávacím procesu; - objasní možnosti a specifika využívání dramatické výchovy v zájmovém vzdělávání dětí i dospělých; 	<p>1 Základy divadelní cesty poznání</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí způsob poznávání a porozumění sobě a světu skrze divadlo, drama a dramatické prvky; - vysvětlí pojem divadelní cesta, charakterizuje ji, vymezí její obsah, prvky a principy, s nimiž pracuje (případně metody); - umí pojmenovat nástroje divadelní cesty; - charakterizuje jednotlivé skupiny metod a technik používaných v divadelní cestě a uvede k nim příklady; - umí uplatnit vybrané metody a techniky divadelní cesty a dokáže je v praxi aplikovat; - reflektuje způsoby ztvárnění lidských pocitů, emocí a potřeb, lidského jednání i jeho dopadů na vztahy mezi lidmi; - objasní funkci hry a hraní rolí v divadle a v rolové hře;
<p>2 Komunikace v dramatické výchově</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí možnosti komunikace v dramatické výchově; - charakterizuje druhy a prostředky verbální i neverbální komunikace, dokáže je aplikovat v praxi; - osvojil si různé techniky rozvíjející komunikační dovednosti; - uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla; 	<p>2 Komunikace v rámci divadelní cesty</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává sebe sama v divadelní interakci s okolím; - rozvíjí své komunikační dovednosti a používá přitom různé techniky; - umí naslouchat; - objasní proces naslouchání; - komunikuje divadelně verbálně i neverbálně; - charakterizuje druhy a prostředky verbální i neverbální komunikace; - popíše pravidla divadelní komunikace a popíše a analyzuje příčiny komunikačních problémů; - analyzuje na příkladech komunikační problémy a nastíní, jak by tyto problémy řešil a předcházel jim; - uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy

	<p>hlasové hygieny, správného držení těla a dýchání;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a popisuje emoce a potřeby a umí je odlišit od jejich projevů; - hledá způsob, jak vyjádřit význam a úlohu emocí ve svém životě a v životě společenství; - je si vědom procesů, které mají vliv na skupinové cítění;
<p>3 Rozvoj skupinové spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí termín kooperace v páru či ve skupině a uvede její pozitiva; - na příkladech popíše možnosti párové nebo skupinové spolupráce; - osvojil si hry a cvičení podporující párovou nebo skupinovou spolupráci; 	<p>3 Vytváření skupinové sounáležitosti a spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none"> - sleduje/vnímá emoce, pozoruje jejich význam a roli ve svém životě a v životě komunity; - vědomě používá ten způsob vyjádření, který mu v dané situaci vyhovuje: pohybem, hlasem a jinými prostředky; - je schopen sdělovat, jak chápe vyjádření v chování druhých; - rozpoznává a citlivě vnímá vztahy ve skupině; - je schopen přemýšlet o vhodných prostředcích a smysluplnosti jejich využití ve prospěch ovlivňování dění ve skupině; - zná a využívá nástroje nenásilné komunikace pro budování důvěry a spolupráce ve skupině a je schopen se samostatně rozhodnout, jak je využije, či ne; - své rozhodnutí umí obhájit (vysvětlit);
<p>4 Rozvoj fantazie a emocí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí pojmy fantazie a představivost, objasní jejich funkci a využití v dramatické výchově; - osvojil si různé prostředky (pohybové, pantomimické, slovesné, hudebně pohybové aj.) rozvíjející fantazii a představivost a umí je vhodně využívat; - charakterizuje význam a úlohu emocí v dramatické výchově a metody a prostředky jejich rozvíjení; 	<p>4, 5 Fantazie, tvořivost, představivost</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí pojmy fantazie, tvořivost a představivost, objasní jejich funkci a roli ve svém životě; - všímá si vztahu mezi představivostí, fantazií, tvořivostí a emocemi; - dokáže tvůrčím způsobem pracovat s fantazií, představivostí; - vysvětlí základní principy tvorby a realizace konkrétních dramatických projektů;

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjádřit pohybem, hlasem a jinými prostředky své vnitřní stavy a základní emoce a rozpoznat je v chování druhých; - dokáže tvůrčím způsobem pracovat s fantazií, představivostí a základními emocemi; 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše limity, problémy a překážky při realizaci projektů a navrhne jejich využití ve prospěch tvorby; - je schopen zapojit se do přípravy případně realizace projektu; - aplikuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při realizaci projektu.
<p>5 Rozvoj kreativity</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí termín kreativita v dramatické výchově; - pojmenuje různé prostředky (pohybové, pantomimické, slovesné) rozvíjející kreativitu; - dokáže vyjádřit pohybem, hlasem a jinými prostředky dramatickou postavu při interpretaci textu, improvizaci či při divadelní inscenaci; - účastní se přípravy (samostatně i týmově) různých projektů dramatické výchovy, např. dramatizace literární předlohy, divadelní inscenace, multimediálního výstupu, a následně je reflektuje. 	

8.3.3 Relaxace, aktivity, praxe (RAP)

8.3.3.1 Pojetí, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Relaxace, aktivity, praxe (RAP) v sobě integruje vzdělávací oblasti Individuální seberozvoj a Pedagogickou praxi. Předmět RAP se nezaměřuje prioritně na specifický obor ani průřezové téma, svou otevřeností ale umožňuje to, aby se s nimi mohl žák setkat i v tomto předmětu. RAP tak potencionálně zahrnuje všechny obory a průřezová témata.

Relaxace je nezastupitelná pro propojení sama se sebou. Je také důležitá pro ztišení, které umožňuje objevit svá vnitřní směřování a talenty.

Vlastní aktivity pak umožňují vyjádřit sebe sama, testovat své koncepty a hypotézy a získávat zkušenost v individuálních i skupinových aktivitách.

Praxe je organickou součástí fungování demokratické školy. Přirozeně přitom využívá propojení základní a střední školy a žáci mají možnost realizovat základ své odborné praxe jako organickou součást fungování demokratické školy a vzájemného učení.

Specifikem tohoto předmětu je, že se zaměřuje na vytvoření osobního prostoru pro dosahování hlavního vzdělávacího cíle, kterým je poznání a přijetí sebe sama. Výstupy jednotlivých žáků jsou tedy především individuální. Předmět RAP tak umožňuje žákovi se hlouběji ponořit dle svého zájmu do některé ze vzdělávacích oblastí vymezených osnovami nebo mu dává prostor pro zájem o oblasti, které v osnovách nejsou.

RAP umožňuje projevit vnitřní tendence a směřování, vyjasňování, postupné strukturování „zevnitř“ a konstruování vlastních konceptů, které jsou pak konfrontovány se zkušeností a koncepty druhých. Odvaha k experimentování, zkoušení, hledání a také nalézání, především toho vlastního, osobitého, umožňuje to, aby nepřevážila většinou dominantní tendence imitovat, napodobovat, přijímat a produkovat „hotové“ věci. Tímto RAP nejen podporuje autentickou tvořivost, ale je zároveň výraznou prevencí manipulovatelnosti osobnosti, což je v dnešním světě jeden z nejdůležitějších výstupů vzdělávání.

Předmět RAP se zaměřuje na osobní úroveň a na sebeobjevování, sebepoznávání a sebezpřijetí. Zakládá předpoklady pro seberealizaci a kvalitní život. Zároveň poskytuje prostředí pro vytváření psychosomatické kondice pro tvořivou komunikaci, a tedy pro hlubší empatii, poznání a přijetí sebe i druhého, pro setkání v pravém slova smyslu. RAP tak přispívá i k rozvoji tvořivosti a kooperace.

Časová dotace je 24 hodin týdně za celou dobu vzdělávání pro individuální seberozvoj a minimálně 20 dní pro pedagogickou praxi.

Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny nebo být zcela samostatně dle svých potřeb.

Průřezová témata

Předmětem RAP se mohou prolínat průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblasti	Výsledky vzdělávání - ŠVP Žák:
Individuální seberozvoj	<ul style="list-style-type: none"> - používá relaxaci jako součást psychohygieny a propojení sama se sebou; - objevuje své vnitřní směřování a talenty a rozvíjí je; - získává zkušenost v individuální a skupinové aktivitě; - rozvíjí svoji autonomii; - realizuje vlastní projekty; - skrze tvoření, záliby a hru se dostává do kontaktu se svou radostí; - svobodně vyjadřuje sám sebe;
Pedagogická praxe	<ul style="list-style-type: none"> - při pedagogické praxi rozvíjí důvěru v sebe, pozitivní vztah k sobě, k druhým i k životu; - používá nenásilnou komunikaci a svým příkladem k ní vede druhé; - ovládá základní komunikační techniky, vyjadřuje se kultivovaně; - pozoruje a popisuje pocity, emoce a potřeby a odlišuje je od jejich projevů; - projevuje empatii druhým, ale i sobě; - dokáže zastavit nepřijatelné jednání a vyžadovat plnění dohodnutých pravidel; - má zkušenosti s mediací konfliktů, konfliktní situace vnímá jako příležitost ke zlepšení a k osobnímu růstu všech zúčastněných; - dokáže se připojovat k druhým v jejich aktivitách a vytvářet podmínky pro jejich svobodnou hru; - dokáže využít svých předností k inspiraci druhých; - na základní úrovni umí naplňovat konkrétní vzdělávací potřeby dětí podle jejich zájmu, pokročilosti v dané vzdělávací oblasti a dle individuálních předpokladů; - poskytne podporu při vyhledávání informací a jejich kritickém hodnocení; - umí řídit rizika a naplňovat zásady BOZP v praxi a svým příkladem v tom podporovat i ostatní; - usiluje o stálé a nenásilné omezování své ekologické stopy a svým příkladem v tom podporuje ostatní, při práci nakládá ekologicky s materiály a pomůckami; - podle svých možností dokáže realizovat konkrétní pedagogické aktivity a nebo se na jejich realizaci podílet; - asistuje při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami; - spolupracuje v týmu;

	<ul style="list-style-type: none">- uplatňuje techniky sebepoznání a seberozvoje při práci s dětmi;- uplatňuje principy herních průvodců v reflexivní praxi svobodné hry v konkrétní situaci;- uplatňuje zásady duševní hygieny a vybrané relaxační techniky v praxi;- podporuje rozvoj psychosomatické kondice v následujících oblastech: dechové, řečové a pohybové;- improvizuje, vyjadřuje se kreativně, tvořivě a působivě;- kreativně používá pro sebevyjádření různé výtvarné a hudební postupy, techniky, nástroje a materiály, využívá jejich výrazové možnosti;- chápe a přijímá přirozené důsledky svého jednání;- reflektuje svoji práci a poskytuje nenásilnou zpětnou vazbu ostatním.
--	--

9 Materiální a personální zajištění výuky

9.1 Charakteristika pedagogického sboru

- Základem učitelského sboru jsou kvalifikovaní učitelé.
- Naši pedagogové se zajímají o další zkušenosti pedagogické praxe v oblasti moderních a efektivních přístupů ke vzdělávání a metod práce a inspirují se zkušenostmi v práci s dětmi v demokratických školách.
- Nové informace a zkušenosti získávají pedagogičtí pracovníci samostudiem, účastí na konferencích a vzdělávacích akcích, náslechy v jiných školách v České republice i v zahraničí.
- Pedagogický tým dále průběžně prochází interním vzděláváním v rámci školy nebo v rámci další nabídky akreditovaných akcí DVPP v ČR.
- Pedagogický sbor je rozšířen také o dobrovolníky a externí odborníky z různých oblastí, kteří pracují s dětmi pod vedením pedagoga školy.

9.2 Dlouhodobé projekty

- Učíme se uvnitř školy nastavit fungování demokratické instituce jako prostředí, kde se žáci učí sdílet své nápady pro plánování programu školy, sestavovat pravidla pro vzájemné vztahy a komunikaci v komunitě a sledovat a řešit konflikty.
- V demokratických institucích školy partnersky participují žáci i učitelé.
- Zaměření dlouhodobých vzdělávacích projektů vychází ze zájmů a potřeb žáků. Podporujeme žáky v tom, aby své projekty realizovali jako podnikatelský záměr.
- Navazujeme spolupráci s dalšími školami a jejich pedagogickými týmy pro společná školení a sdílení zkušeností.
- Výuku ve škole obohacujeme o výlety a exkurze a pořádáme besedy s odborníky podle zájmů a potřeb žáků.
- Realizujeme společné vícedenní pobyty žáků v podnětném prostředí na zajímavých místech ČR, organizujeme výpravy do přírody.

9.3 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola chápe prostředí rodiny žáka jako velice důležité s tím, že předpokladem úspěchu žáka je spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci. Protože rodina formuje osobnost žáka primárně, považujeme za velmi důležité, aby rodiče dobře rozuměli záměrům a cílům školy a aby znali metody a formy práce s dětmi. Vzájemné porozumění a důvěru s rodiči a zákonnými zástupci žáků budujeme na seminářích a na individuálních schůzkách již před zápisem dětí do naší školy.

Společná setkávání rodičů se uskutečňují ve formě rodičovských klubů a seminářů. Jejich obsahem je mj. sdílení informací o žácích a programu školy, ale také představení způsobů práce ve škole a sdílení společných hodnot ve vzdělávání dětí. Rodiče jsou informováni o dění ve škole také prostřednictvím pravidelných zpráv.

Dvakrát ročně nabízí třídní učitel tzv. konzultační setkání „učitel – žák – rodič“. Na něm se společně diskutují potřeby všech zúčastněných včetně průběhu a výsledků vzdělávání žáka.

O svých dětech se rodiče mohou informovat během školního roku při osobním setkání s učitelem, telefonickou či e-mailovou cestou, případně mohou nahlédnout do záznamů o žákovi.

Škola aktivně spolupracuje s dalšími školami v ČR i v zahraničí a je zároveň členem různých mezinárodních asociací demokratických škol.

9.4 Vybavení školy

V budově školy jsou třídy pro věkově smíšené skupiny žáků. Dále jsou ve škole prostory pro: šatnu, sborovnu, jídelnu-výdejnu, sociální zázemí dle hygienické vyhlášky (včetně sociálního zařízení pro invalidy), kruhová místnost pro setkávání, relaxační a promítací místnost, hudební studio a dílna. V budově školy je i prostor pro práci psychologa a setkávání s rodiči a pro přípravnou práci učitelů.

Ve třídách jsou distribuovány materiály a pomůcky, které jsou dle vlastního výběru přístupné žákům pro jejich učení. Toto připravené prostředí pro výuku tvoří počítače, učební texty, výtvarné potřeby a pomůcky, které se průběžně doplňují a jsou k dispozici učitelům i žákům.

Ve škole vytváříme prostor pro společné setkání všech žáků.

Ke společným setkáním všech pedagogů slouží sborovna.

K realizaci sportovního programu jsou k dispozici venkovní prostory a jsou pronajímány externí prostory pro tělovýchovu a sport.

Ve třídách jsou k dispozici počítače s připojením na internet. K dispozici ke společnému užívání jsou také kopírka a tiskárna.

Žáci se stravují ve školní jídelně-výdejně, kam je dovážen oběd. Kvalita jídla a prostory výdejny splňují hygienické normy. Pro další možnosti stravování (svačiny) a pitný režim mohou žáci využívat kuchyňku.

Ve škole jsou umístěny nádoby na třídění odpadu (papír, plast, bioodpad).